

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra hudební výchovy

Bakalářská práce

Jitka Melicheriková

Hudební tradice v Jeseníku po roce 1945

Olomouc 2012

vedoucí práce: prof. PhDr. Karel Steinmetz, CSc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně na základě uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 3. 4. 2012

.....

Jitka Melicheríková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat především vedoucímu své bakalářské práce prof. PhDr. Karlovi Steinmetzovi, CSc. za jeho cenné rady a předané zkušenosti. Dále bych chtěla poděkovat všem, kteří mi poskytli mnoho cenných rad a informací.

Obsah

Úvod	5
1. Historie od roku 1945 až současnost Základní umělecké školy Jeseník	6
2. Mezinárodní Schubertova soutěž pro klavírní dua	11
3. kapitola – Soubory vzniklé při Základní umělecké škole Jeseník	34
3. 1. Velké soubory ZUŠ Jeseník	34
3. 1. 1. Dechový orchestr mladých ZUŠ Jeseník.....	34
3. 1. 2. Smyčcový orchestr Jeseník.....	37
3. 1. 3. Pěvecký sbor Zvonky a Zvonečky.....	39
3. 1. 4. Kytarový orchestr	41
3. 2. Malé soubory ZUŠ Jeseník	42
3. 2. 1. Flétnový soubor	42
3. 2. 2. Kytarový soubor	42
3. 2. 3. Žesťový (trombonový) kvartet	43
3. 2. 4. Saxofonový kvartet.....	43
4. Přehled vybraných populárních jesenických kapel vzniklých mimo ZUŠ Jeseník	44
4. 1. TONIGHT	44
4. 2. KMBand	44
4. 3. SkipJack	44
4. 4. Stay True!	45
4. 5. Priessnitz	45
Závěr.....	46
ANOTACE	47
Seznam použité literatury a pramenů	48
Přílohy	51

Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma Hudební tradice v Jeseníku po roce 1945. K této tematice mám velmi blízký vztah, jelikož pocházím z města Jeseník. Již od malička jsem navštěvovala zdejší Základní uměleckou školu (dále ZUŠ). Na této škole jsem absolvovala první stupeň z oborů hra na flétnu, klavír a obor sólový zpěv. Roku 1998 - 2003 jsem byla členkou pěveckého sboru Zvonky. V letech 2000 – 2009 jsem působila v Dechovém orchestru mladých ZUŠ Jeseník. Z těchto důvodů jsem se na Konzervatoři Evangelické akademie v Olomouci rozhodla psát absolventskou práci na téma Činnost velkých souborů Základní umělecké školy Jeseník, kde jsem se podrobněji zabývala soubory ZUŠ Jeseník.

Ve své bakalářské práci bych chtěla okrajově zmapovat hudební historii v Jeseníku od roku 1945 po současnost.

Po Mnichovské dohodě v roce 1938 připadl Jeseník a jeho okolí „Říši“. Čeští obyvatelé se museli odstěhovat. V roce 1945 však došlo k dalším politickým změnám a čeští obyvatelé se mohli opět do města vrátit. Na začátku práce se tedy budeme zabývat tím, co znamenal odchod Němců z Jeseníku po roce 1945 pro zdejší kulturu. Všimneme si krátké historie a současnosti ZUŠ Jeseník (přitom nastíníme, co pro Jeseník znamenala činnost Aloise Složila, zvl. jeho tzv. Jesenický experiment) a popíšeme jednotlivé ročníky Mezinárodní Schubertovy soutěže pro klavírní dua. Přitom se musíme zmínit o skladateli Franzi Schubertovi, jehož rodiče přišli do Vídně z tohoto regionu a také o zakladatelích soutěže manželů Lejskových. Uvedeme velké soubory vzniklé při ZUŠ Jeseník (o menších komorních souborech se zmíníme jenom okrajově). V závěru poukážeme na mladé kapely, které působí na jesenické hudební scéně.

1. Historie od roku 1945 až současnost Základní umělecké školy Jeseník

V květnu roku 1945 došlo ke spoustě změnám, ať politickým, národnostním, tak sociálním. Největší změna nastala, když se v Jeseníku po druhé světové válce celkově vyměnilo obyvatelstvo. Původně zde žilo české a německé obyvatelstvo. Po Mnichovské dohodě museli Češi Jeseník (Frývaldov) a okolí opustit. Ovšem po válce, kdy němečtí obyvatelé byli vysídleni, přišlo zpátky české obyvatelstvo. Velká změna nastala hlavně v kultuře. Došlo tady k přírůstkům, ztrátám, nebo nahrazování jednotlivých součástí kultury. Po odchodu německých občanů začaly zanikat pěvecké, hudební (městské a lázeňské orchestry, kostelní kůry se začaly vyprazdňovat), dokonce i divadelní spolky. Kulturní život byl v té době značně omezený. Bylo proto nutné začít budovat nové tradice od úplného začátku. Roku 1947 se již bývalý název města Frývaldov, změnil na Jeseník¹.

První veřejná instituce, která poskytovala hudební vzdělání zdejšímu městu i okolí, vznikla v říjnu roku 1948 v Jeseníku. Nesla název Hudební učiliště. U zrodu stálo hned několik osobností, včele s Rudolfem Boturem.² Učiliště ze začátku nemělo své stálé prostory. Prozatím využívali místností Lidového domu (dnešní budova Divadla Petra Bezruče), které vybavili starým nábytkem posbíraným po jeseníckých půdách. Tyhle prostory časem začaly být nedostačujícími. Dne 26. července 1949 se učiliště přejmenovalo na Městský hudební úřad. Přejmenování schválilo Ministerstvo školství, věd a umění. V ten samý rok byl zvolen první ředitel ústavu pan Dalibor Doubek.³

Dne 1. ledna 1950 byl ústav přemístěn na ulici 28. října (budova bývalé berní správy v Jeseníku). Během školního roku se postupně dokupovaly hudební nástroje a dodělávaly úpravy na budově. O dva roky později došlo k další změně názvu instituce. Název Hudební škola získala ten samý rok, kdy přešla pod státní správu Krajského národního výboru (KNV) v Olomouci, v čele s novým ředitelem Františkem Hrubým. V té době začaly vznikat první

¹ MATUSKOVA, Jitka: Hudební život na Jesenícku s důrazem na XX. a XXI. století, Ústav Hudební vědy, Filozofická fakulta Masarykovi univerzity, 2011

² Rudolf Botur – Houslista, učil se také hře na klávesy.

MELICHERÍKOVÁ, Jitka: Činnost velkých souborů Základní umělecké školy Jeseník, Absolventská práce, Konzervatoř Evangelické akademie, Olomouc 2009, s. 5-7.

³ Dalibor Doubek - Narodil r. 1898(Tábor), zemřel r. 1955(Písek). Vystudoval konzervatoř v Praze. Působil jako dirigent Moravské filharmonie Olomouc, pedagog na Hudební škole Žerotín v Olomouci, v Písku, aj. Ředitel škol v Rýmařově, Jeseníku.

pobočky a hudební kurzy školy,⁴ aby se mohli hudebně vzdělávat žáci v celém Jesenicku. Pobočka v Javorníku zahájila výuku 1. ledna 1952. O letních prázdninách roku 1955 byla ve škole provedena inspekce Dr. Milošem Vignatim, která proběhla úspěšně. Roku 1956 se podal návrh, aby se vytvořily další pobočné školy v Mikulovicích, Žulové, Dolní Lipové a ve Vidnavě. Na místo ředitelky nastoupila roku 1957 Františka Bezůšková, která vystřídala Františka Hrubého v jeho funkci. Odešel na vlastní žádost. Tento rok nastala ještě jedna velká změna. Název pro školu byl změněn na Základní hudební škola. Škola měla zhruba 200 - 300 žáků. Na vylepšení výuky dostala další nástroje – mandolínu, akordeon, violoncello a dvoje housle. Školní rok 1958/59 se konaly veliké oslavy, neboť na tento rok připadlo 10. výročí od založení školy. K této události byl uspořádán koncert, na kterém vystoupili kromě pedagogů, také nejlepší žáci, kteří ve svých studiích pokračovali na konzervatoři v Kroměříži, nebo v Brně. Velká osobnost Vladimír Vraňovský, který absolvoval vojenskou hudební školu v Roudnici nad Labem, nastoupil jako pedagog 25. srpna 1959.

Od 1. září 1961 byl změněn název školy na Lidovou školu umění (dále LŠU). Podmínkou bylo zavést na škole k hudebnímu oboru další. O rok později (roku 1962) nastoupil do funkce ředitele školy Alois Složil. Ten se zasloužil, že po různých schůzích a jednání, nakonec vznikl roku 1963 taneční obor, výtvarný obor roku 1964 a literárně dramatický roku 1967. Historicky prvním zástupcem ředitele školy se stal v září roku 1964 Vladimír Vraňovský. Následující školní rok vznikla další pobočná škola ve Vidnavě. Vznikla z hudebních kurzů Osvětové besedy. V následujícím roce přešla škola k učení podle nově zavedených učebních osnov, které byly napsány přímo pro výuku na lidových školách umění. Čas plynul a roku 1968 škola oslavila své již 20. výročí od založení. K oslavám byl připraven koncert učitelů a jejich žáků. Na škole začaly vznikat první žakovské soubory. Počet žáků se pohyboval okolo 600.

Nově vzniklá pobočka ve Vidnavě si vedla dobře, že si mohla dovolit se osamostatnit. Roku 1970 se tedy stala, jako jedna z mála, samostatně fungující školou. Následující rok 1971 vzniklo nové hudební těleso - dechový soubor.⁵ Už dříve byly snahy založit soubor, ale povedlo se to až teď Vladimíru Vraňovskému. Roku 1974 proběhla na škole další inspekce, která po své kontrole zjistila, že se musí doplnit stavy učitelů, rozšířit pobočné třídy a udělat generální oprava budovy. Rok na to pobočku v Javorníku přebírá Lidová škola umění ve

⁴ Hudební kurzy školy – Konaly se od roku 1954 ve Vidnavě, Mikulovicích, Žulové, Písečné, aj. Vždy jednou týdně dojížděla dvojice učitelů z Jeseníku vyučovat hru na housle, nebo klavír.

⁵ Dechový soubor – Viz 3. kapitola.

Vidnavě. Alois Složil a Vladimír Vraňovský měli velký podíl na hudebním životě v Jeseníku pro veřejnost, že si toho všimla i rada MěNV, která jim předala čestné medaile. Oceněný čestným uznáním byl i učitelský kolektiv. Ve školním roce 1975/76 navštívili Jeseník manželé Věra a Vlastimil Lejskovi, kteří spolu s Aloisem Složilem začali připravovat Interpretační soutěž pro klavírní dua.⁶

Alois Složil⁷ pochází z Ivanovic na Hané, kde ho jeho otec⁸ učil hře na varhany a na klavír. Uměleckým vzorem se mu stal brzy vynikající varhaník a hudební pedagog Bedřich Antonín Wiedermann.⁹ Ten si ve třicátých letech občas jezdil zahrát do zdejšího města na chrámový kůr, kde se také potkali. Alois Složil se chtěl hudbě věnovat profesionálně, ale nebylo mu to umožněné. Otec ho poslal studovat do Přerova obchodní akademii. Po dokončení studia byl zaměstnán na ředitelství pošt v Brně a na ministerstvu zahraničního obchodu v Praze.

K hudbě se opět vrátil po otcově smrti. Stal se ředitelem hudební školy v Ivanovicích na Hané. Doplnil si své vzdělání na konzervatoři o hru na klavír a klarinet na brněnské konzervatoři. Od roku 1962/85 stál ve funkci ředitele hudební školy v Jeseníku. Sám zde vyučoval hru na klavír a dřevěné dechové nástroje. Pod jeho dohledem se škola rozšířila o tři další obory. K hudebnímu oboru přibyl taneční, výtvarný a literárně dramatický. Za jeho působnosti se zvýšil počet žáků ve škole.

Znalost světových jazyků mu umožnila stálé styky se zahraničními hudebními školami. Účastnil se různých kurzů a seminářů, jak doma, tak v zahraničí. Roku 1964 na Mezinárodním kongresu ISME, který se konal v Budapešti, se seznámil s metodou hudební výchovy Zoltána Kodályho.¹⁰ Ta ho zaujala natolik, že se rozhodl uskutečnit tzv. Jesenický experiment¹¹ - společně s Aloisem Složilem se na něm podíleli také Vladimír Gregor a

⁶ Interpretační soutěž pro klavírní dua – Viz 2. kapitola.

⁷ Biografický slovník Slezska a severní Moravy, sešit 9, Ostrava 1997, s. 96-97.

⁸ Otec Aloise Složila se učil u Leoše Janáčka. Byl ředitel hudební školy v Ivanovicích na Hané, kde také vedl zdejší chrámový kůr.

⁹ Bedřich Antonín Wiedermann (1883-1951) – Varhaník, klavírista, hudební skladatel a hudební pedagog. Vystudoval gymnázium v Praze, poté začal studovat Teologickou fakultu v Olomouci (Bohosloví), kterou nedokončil. Vrátil se zpět do Prahy, kde vystudoval konzervatoř (kompozici u V. Nováka, varhany u J. Kličky). Působil jako varhaník v Brně, v emauzském klášteře v Praze, atd. Od roku 1920 učil varhanní hru na konzervatoři v Praze a od roku 1946 na Akademii múzických umění v Praze.

¹⁰ GREGOR, Vladimír, SLOŽIL, Alois, PETRÁŠ, Miroslav: Československá adaptace Kodályho metody hudební výchovy v teorii a praxi. In Československo-maďarské vztahy v hudbě. Ostrava, KKS, 1982, s. 156-164.

¹¹ NOSÁL, Kristián: Dějiny a teorie intonace v pojetí Aloise Složila, Katedra muzikologie, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, 2010, s. 14.

Miroslav Petráš. Projekt garantovala Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy Ostrava. Kodályho metodu musel upravit, aby vyhovovala a byla přizpůsobena našim českým hudebně výchovným požadavkům. Hlavně se dbalo na to, aby se zůstala zachována promyšlenost metody. Složil tudíž vytvořil vlastní učební osnovy pro hudební výchovy. Experiment probíhal pouze ve vybraných třídách Jesenických škol. Výzkum trval celých šest let. Po celou dobu byly výsledky výuky pravidelně porovnávány se třídami, které se učily podle běžných učebních osnov. Na konci celého experimentu byly pouze pozitivní výsledky.

V roce 1978, kdy byl zahájen I. ročník Mezinárodní Schubertovy soutěže pro klavírní dua, oslavila škola své třicáté výročí od založení. K této příležitosti byl vydán bulletin s informacemi o škole, učitelích a žácích. Uspořádán byl také slavnostní koncert, na kterém účinkovali učitelé a jejich vybraní žáci. V září roku 1984 vznikl Smyčcový soubor,¹² který založila Zdeňka Krpelíková. Dne 1. února 1985 převzala funkci ředitelky po Aloisi Složilovi paní PaedDr. Hana Zápecová. Kvalita výuky se stále zlepšovala. Také výtvarný obor se začal vyvíjet a dosahovat patřičných výsledků. Práce žáků byly vystaveny po celém světě (Indonésie, Holandsko, atd.) skrz archív „Alšova země“. Ve školním roce 1987/1988 oslavila škola svých čtyřicet let od založení. Na oslavu byl uspořádán slavnostní koncert učitelů a žáků. Poslední den oslav završil koncert Dechového souboru, který vystoupil společně s taneční skupinou. Zde dostal Vladimír Vraňovský stříbrnou medaili za socialistickou výchovu mládeže. Rok na to se konaly další oslavy. Výtvarný obor slavil patnáct let od založení.

Novým ředitelem LŠU se stal v únoru 1990 Vladimír Vraňovský. V září roku 1994 se podle platné legislativy změnil název Lidová škola umění na Základní uměleckou školu Jeseník (dále ZUŠ). Od roku 1995 začaly na ZUŠ fungovat opět jenom tři obory: hudební, výtvarný a literárně-dramatický. Ten samý rok škola vstoupila do právní subjektivity pod hlavičkou zřizovatele města Jeseník. Díky potřebným financím, které dostala, se mohla dále rozvíjet. Vladimír Vraňovský si dlouho pohrával s myšlenkou, jak splnit sen Aloisovi Složilovi a založit Varhanní festival. Věci se daly do pohybu, škola (za pomoci sponzora Báňsko stavebního závodu v Jeseníku) zakoupila digitální varhany, které byly potřebné a v říjnu roku 1996 započal I. ročník festivalu. V tomto roce podal Vladimír Vraňovský vlastní žádost o uvolnění z funkce ředitele školy. Místo něj nastoupila Zdeňka Krpelíková (později

¹² Smyčcový soubor – Viz 3. kapitola.

Kainarová). Vladimír Vraňovský se vrátil na místo zástupce. V následujícím školním roce oslavila škola své padesáté výročí. Oslavy byly velkolepé. Uspořádaly se tradičně koncerty učitelů a žáků, bývalých absolventů ZUŠ Jeseník, kteří pokračovali své studia na konzervatořích. Od roku 1998 nastoupila na funkci zástupkyně Helena Štěpánová.

Ve školním roce 2001/02 bylo založeno Sdružení přátel umění. Je to zájmová organizace, která působí v Jeseníku a okolí. Organizuje kulturní akce a hlavně podporuje výchovu žáků na ZUŠ Jeseník. Během dalších let se začínají rozrůstat na ZUŠ hudební nástroje. Na škole se začaly vyučovat elektronické klávesové nástroje a harfa. V roce 2008 oslavila škola své šedesáté výročí. K této významné události byl vydán bulletin. Po dobu oslav se uspořádala spousta koncertů a vernisáží. Oslavy uzavřel Jarní koncert Dechového orchestru mladých, který si nikdo nenechal ujít.

Každoročně ZUŠ Jeseník uspořádá nespočet koncertů. Školu navštěvuje zhruba 700 žáků a má celkem čtyři odloučené pracoviště. Z bývalých poboček v Javorníku, Vidnavě a Zlatých Horách, jsou dnes samostatné hudební školy. Za celou dobu existence zde vznikla spousta souborů, které mají svojí tradici až dodnes. Tyto soubory slaví své velké úspěchy doma i v zahraničí. Nadcházející školní rok 2012/13 se můžeme opět těšit na veliké oslavy. Již tomu bude šedesát pět let, kdy Rudolf Botur společně s ostatními založili Hudební učiliště, dnes již celým názvem Základní uměleckou školu v Jeseníku.¹³

¹³ MELICHERÍKOVÁ, Jitka: Činnost velkých souborů Základní umělecké školy Jeseník, Absolventská práce, Konzervatoř Evangelické akademie, Olomouc 2009, s. 8 – 11.

2. Mezinárodní Schubertova soutěž pro klavírní dua

Rakouský skladatel, představitel raného romantismu **Franz Schubert** se narodil 31. 1. 1797 v tehdejší vídeňské předměstí Lichtenthalu. Jeho rod pocházel ze Severní Moravy. K hudbě ho vedl jeho otec, poté se učil v městském konviktu u dvorního varhaníka V. Růžičky a dvorního kapelníka A. Salieriho. Z konviktu musel odejít poté, co po jeho mutaci ztratil hlas. Vrátil se zpět ke svému otci, kterému nějaký čas pomáhal, jako učitel. V té době se plně začal věnovat komponování. Největší jeho úspěchy tvořila především písňová tvorba, kde napsal přes 600 písní (například: Markéta u přeslice, Zastaveničko, baladu Král duchů, písňové cykly Krásná Mlynářka, Zimní cesta, aj.). Schubert je zakladatel Prokomponované písně (každá sloka měla obměněný klavírní doprovod, podle významu a smyslu textu). Jeho písně nejčastěji zaznívaly, v podání tenoristy J. M. Vogla, v měšťanských salónech. Také jeho instrumentální tvorba dosáhla své významnosti a početnosti. S tématem většinou pracuje jistým osobitým způsobem. Různě propojuje písňovou a instrumentální tvorbu. Užívá nápěvy svých písní, které vkládá, jako téma k jeho variacím (například: část z písně Pstruh je vloženo ve variační větě Klavírního kvintetu A dur. Konečný název zní: Forellenquintett). Dále napsal symfonie, smyčcové kvartety, kvintety (kvintet C dur – Schubertova vrcholná komorní skladba), mše na latinský text (As dur, aj.), opery a singspiely (vynikaly z jeho tvorby nejméně. Hudba byla výborná, libreto byla slabší). Jeho klavírní tvorba obsahuje Klavírní tria B dur, Es dur, klavírní kvintet A dur, klavírní sonáty (15), klavírní fantazie, drobné lyrické kusy (Impromptus, aj.), skladby pro čtyřruční klavír (Fantazie f moll, aj.). Franz Schubert si svůj život v posledních letech velice užíval. Nakazil se, v té době nevyléčitelnou pohlavní nemocí, syfilis. Umírá velmi mlád dne 19. 11. 1828 ve Vídni.¹⁴

Věra a Vlastimil Lejskovi, kteří pátrali po původu Franze Schuberta, si zprvu mysleli, že jeho rodiče pocházeli z Rakouska. K jejich milému překvapení zjistili, že jejich kořeny jsou právě z Moravy a Slezska. Matka, Elisabeth Katharina Vietzová, se narodila v Zuckmantlu (dnešní Zlaté Hory) a otec, Franz Theodor Florian Schubert, v Nové Vsi (dnešní Vysoká v Jeseníkách). Zde žili Schubertovi již řadu let, po několik generací.¹⁵

Předkové Franze Schuberta, z otcovy strany, byli sedláci (kromě jeho otce). Praotec Schuberta vedl povstání sedláků proti kolštejnské vrchnosti. Pro všechny zúčastněné sedláky

¹⁴ VYSLOUŽIL, Jiří: Hudební slovník pro každého II. díl, Skladatelé a hudební spisovatelé, Lípa - A. J. Rychlík, Vizovice, 2001, s. 476 – 478.

¹⁵ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 5.

nechal postavit, jako poděkování za jejich společné vítězství, barokní sochu Krista, ke které zasadil dvě lípy. Zezadu sochy je v mramoru vytesaný nápis – dal postavit Carl Schubert. Tento pomník stojí na kopci přímo před jejich domem.¹⁶

Věra Lejsková (rozená Králová), rodačka z Žeravic, se narodila dne 1. 10. 1930. Celý život působí, jako klavíristka, pedagožka a publicistka. Klavír studovala na Konzervatoři v Brně profesora Františka Schäfera, dále ve svých studiích pokračovala na Janáčkově akademii múzických umění (dále JAMU). Velkých úspěchů dosáhla se svým manželem Vlastimilem Lejskem ve hře klavírních duet. Koncertování bylo její životní zaměření, ale také vyučovala hru na klavír a komorní hru - klavírní dua na Konzervatoři v Brně. V pedagogické činnosti na konzervatoři působila 34 let. Věra Lejsková jako publicistka spolupracuje s denním tiskem (píše kritiky, recenze a fejetony), s odbornými časopisy (Hudební nástroje, Hudební rozhledy, Opus musicum), s rozhlasem (Rádio Svobodná Evropa - pořad Hlasy a ohlasy, Rozhlas studio Brno – literární redakce – pořady OBZOR a SNÍDANĚ), také napsala pár scénářů pro televizi Brno.¹⁷ Roku 1980 dostala Zlatou medaili za její činnost v kultuře od Jihomoravského krajského národního výboru. Za její pedagogickou, publicistickou a především uměleckou činnost jí roku 1994 byla udělena cena Brněnské konzervatoře. Stejně tak, jako její manžel, obdržela za své celoživotní dílo v roce 2000 cenu Senior Prix Nadace život umělce.¹⁸

Vlastimil Lejsek, výborný klavírista a skladatel, se narodil dne 21. 7. 1927 v Brně a po dlouhé nemoci zemřel 12. 3. 2010 v bohunické nemocnici v Brně. Hru na klavír studoval taktéž u Františka Schäfera v Brně na konzervatoři, dále pokračoval v Praze na AMU, poté ještě v Brně na JAMU. Na soukromé hodiny klavíru a skladby chodil k Josefu Blatnému a Zdeňkovi Blažkovi. Vlastimil Lejsek je obzvláště znám jako klavírista. Nejčastěji účinkovali společně se svojí manželkou Věrou Lejskovou v klavírním duu. Velkého uznání se mu dostalo i jako sólovému hráči. Koncertoval po celé Evropě. Dostával nabídky na spolupráci s našimi i světovými orchestry, pod taktovkou našich i světových dirigentů.¹⁹ Těchto nabídek vždy využil. Vedle své koncertní dráhy působil jako pedagog na JAMU. Vyučoval zde hru na klavír a komorní hru (klavírní dua). Už v osmi letech napsal Lejsek svojí první menší skladbu.

¹⁶ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 9.

¹⁷ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006.

¹⁸ LEJSKOVÁ, Věra: Český hudební slovník osob a institucí [online], C 2008, poslední revize 10. 7. 2008 [cit. 15. 3. 2012], dostupné z www.ceskyhudebnislovník.cz.

¹⁹ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006.

Obzvláště psal pro klavír a klavírní dua, ale napsal také skladby pro různé nástroje. S kompozicí se úplně rozloučil v roce 1997, kdy napsal jedny z posledních skladeb. Za své celoživotní dílo obdržel cenu Senior Prix od Nadace Život umělce v roce 1999.²⁰

Manželé Lejskovi a ředitel tehdejší Lidové školy umění Alois Složil se inspirovali právě Franzem Schubertem, který má své kořeny v tomto kraji. Hnacím motorem pro ně byl taky fakt, že *byl klasikem čtyřruční klavírní hry a navíc v roce 1978 uplynulo 150 let od jeho úmrtí.*²¹ Jenže, jak se ukázalo, započít v Jeseníku novou soutěž nebylo vůbec jednoduché. K uvedení byl zapotřebí souhlas Ministerstva kultury ČSR, jeho uměleckého sekretariátu soutěží. Finančně tuto soutěž podpořil Národní projekt Rudné doly v Jeseníku, kde byl v tu dobu ředitelem Ing. Ladislav Chmelař a Český hudební fond v Praze, kde byl ředitelem Vladimír Ševčík.

Po mnoho porad přípravného výboru zaslal Alois Složil dopis Českému hudebnímu fondu v Praze. Žádá ho, aby se stal spolu vypisovatelem soutěže, tudíž i zajistil rozpočet o částce 44 000 Kč. Finance na ubytování a cestovné zajistí Rudné doly a bezplatné služby nabízí i Čsl. Státních lázní. Český hudební fond v Praze odpověděl kladně. S vypisováním soutěže souhlasí a s finančním příspěvkem se počítá. Velmi důležité je zmínit firmu PETROF (tehdy pod názvem Čsl. Hudební nástroje Hradec Králové), která je od začátku nakloněna soutěži. Sama od začátku soutěže zapůjčuje bezplatně klavíry i se servisem.

Netrvalo pak už dlouho a ve dnech 5. – 9. dubna 1978 byl vypsán historicky **První ročník** soutěže. Však na příkaz Ministerstva kultury ČSR (z nejasných důvodů) nebyl název Schubertova interpretační soutěž, ale pouze Interpretační soutěž. Sjížděli se zde klavíristé z celé Československé republiky a Polska. Soutěž se odehrávala v Kongresovém sále v lázních na dvou nových klavírních křídlech značky PETROF. Pro soutěžící i veřejnost byl vydaný Zvláštní kulturní Zpravodaj.²² Účastníci soutěže měli hrazené cestovné, stravné i ubytování. Pro zájemce se naskytovala možnost zájezdu do Javorníku (působil zde Carl Ditters

²⁰ LEJSEK, Vlastimil: Český hudební slovník osob a institucí [online], C 2008, poslední revize 29. 5. 2007 [cit. 15. 3. 2012], dostupné z www.ceskyhudebnislovník.cz.

²¹ TROJAN, Jan: Rozmluvy bez klavíru Věra a Vlastimil Lejskovi s Janem Trojanem, Šimon Ryšavý, Brno, 2002, s. 35.

²² Zvláštní kulturní zpravodaj – Obsahoval seznam účinkujících a jejich repertoáru, organizační pokyny, velmi zajímavé články, atd.

z Dittersdorfu) a do Zlatých Hor. Na závěrečném koncertě vítězů byl přítomný československý rozhlas a také ostravská televize, která natočila pořad pod názvem: Jesenické koncerty.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Klaudia Jurkovičová – Eva Palmaiová	SSR
2. cena	Neudělina	
3. cena	Libuše Kvapilová – Eva Jokešová	ČSR
	Leona Hadašová – Dana Kašpárková	ČSR

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Vlastimil Lejsek ml. – Vít Gregor	ČSR
2. cena	Milan Hájek – Pavel Matyáš	ČSR
3. cena	Věroslav Němec – Jitka Němcová	ČSR
	Marian Varínský – Jozef Malík	SSR

Členové poroty: Dr. V. Holzknicht, Doc. Pavel Štěpán, Vlastimil Lejsek, Věra Lesková, Rudolf Macudzinski, Silvia Macudzinská, Marie Halámková.²³

Druhý ročník soutěže se konal ve dnech 8. – 12. dubna 1980. Vzniklo zde pár změn, oproti prvnímu ročníku. Již se soutěže mohli zúčastnit soutěžící ze Sovětského svazu a lidových demokratických států (Německá demokratická republika, Maďarská lidová republika, Bulharská lidová republika, aj.), měnila se povinná skladba prvních kol v obou kategoriích a omezovala se věková hranice – v I. kategorii nesměl věk účastníka překročit 21 let, ve II. kategorii zase 35 let. Novinkou bylo také přidání třetího kola pro druhou kategorii. Třetí kolo mělo povinně v repertoáru koncert pro dva klavíry a orchestr. Na výběr bylo ze tří koncertů - C dur, c moll J. S. Bacha, nebo Es dur W. A. Mozarta. Orchestr zajišťoval Komorní orchestr ostravské konzervatoře – dirigent J. Staněk. V podmínkách soutěže bylo

²³ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 10 - 18, 91.

povinností provedení české, nebo slovenské soudobé skladby, kterým se udělovaly zvláštní ceny Českého hudebního fondu (za nejlépe udělanou českou skladbu) a u slovenské byl podán Slovenskému hudobnému fondu návrh na její udělení do Bratislavy. V rámci soutěže byl uspořádán odporný seminář pro klavírní pedagogy. Přednášeli zde členové poroty. Tento seminář měl velkých ohlasů, stal se tradicí. Byl uveden vždy se soutěží po několik let.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Jana Jermářová – Milena Kouřilová Daniela Nouzáková – Hana Šimková	ČSR ČSR
2. cena	Neudělena	
3. cena	Radka Hamáková – Lenka Mendelová	SSR

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Susanne Wodrejs – Petra Frenzel Jitka Němcová – Věroslav Němec	NDR ČSR
2. cena	Zsuzsanna Kollár – Gabriela Láng René Adámek – Petr Hanousek	MLR ČSR
3. cena	Neudělena	

Předseda poroty - Rudolf Macudzinski (VŠMU Bratislava)

Místopředseda poroty – Pavel Štěpán (proděkan AMU)

Členové poroty – Sylvia Macudzinská (koncertní umělkyně Bratislava), Vlastimil Lejsek (JAMU Brno), Ilja Hurník (Konzervatoř Praha), Věra Lesková (Konzervatoř Brno), Marie Halámková (krajská metodička Ostrava), Božena Kalábová-Němcová (JAMU Brno, místopředsedkyně ČHF Praha), Alois Složil (ředitel LŠU Jeseník).²⁴

Třetí ročník soutěže se konal dne 14. – 17. dubna 1982. Veškeré pokyny a důležité informace byly přihlášeným účastníkům zaslány 1. března 1982. Nově museli účastníci uhradit poplatek 100kč. Celá soutěž začala koncertem loňských vítězů – laureátů druhého

²⁴ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 18 – 21, 91.

ročníku soutěže. Doprovodný orchestr (Komorní orchestr ostravské konzervatoře) letos přijel s dirigentem Pavlem Vítkem, který po dobu působení v Japonsku zastupoval J. Staňka. Povinné skladby byly vybírány z děl W. A. Mozarta. Během závěrečného koncertu vítězů byl přítomen československý rozhlas Ostrava, který celý průběh večera natáčel.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Jitka Hübschamannová – Leo Smékal	ČSR
2. cena	Ivica Zacharová – Valéria Fedorová	SSR
3. cena	Melánia Hermanová – Iveta Kováčová	SSR

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Zsuzsanna Kollár – Gabriela Láng	MLR
	Jaromír Klepáč – Aleš Bárta	ČSR
2. cena	Hanuš Bartoň – Zuzana Procházková	ČSR
	Daniela Nouzáková – Hana Šimková	ČSR
3. cena	Jana Jermářová – Milena Kouřilová	ČSR
	Jitka Benešová – Zuzana Jachninová	ČSR

Předseda poroty: Dr. Václav Holzknecht

Členové poroty: Eva Fischerová (VŠMU Bratislava), Marie Halámková (metodička KPÚ Ostrava), Ilja Hurník (Konzervatoř Praha), Božena Kalábová-Němcová (JAMU Brno, ČHF Praha), Vlastimil Lejsek (JAMU Brno), Věra Lesková (Konzervatoř Brno), Pavel Novotný (Konzervatoř Košice), Pavel Štěpán (AMU Praha).

Organizační výbor soutěže a semináře: Alois Složil (předseda, LŠU Jeseník), Věra Lejsková (místopředsedkyně, Konzervatoř Brno), Zdeněk Chaloupka (tajemník, LŠU Jeseník), Ladislav Hajný (pokladník a hospodář, OB Jeseník), PhDr. Rudolf Zuber (propagátor), Alena Indráková (tajemník poroty, ZDŠ Jeseník-Bukovice)

Členové výboru: MUDr. Miloš Albrecht (Čs. státní lázně Jeseník), Ing. Luděk Augusta (PŠ RD Jeseník), Karel Churavý (MěstNV Jeseník), Jindřich Jermář (ZDŠ Jeseník-Česká Ves),

Jiří Krutil (MěstNV Jeseník), Ing. Ivan Kudělka (předseda MěstNV Jeseník), Vlastimil Lejsek (JAMU Brno), Radko Mária (OSP Jeseník), Šárka Nováková (LŠU Jeseník), Helena Šejdová (Čs. státní lázně Jeseník), Jaroslav Vidlár (tajemník MětsNV. Jeseník).²⁵

V roce 1984 proběhl již **čtvrtý ročník** soutěže. Tento rok je obzvlášť významný. Je tomu zrovna 80 let, kdy zemřel náš velký klasik čtyřruční klavírní hry Antonín Dvořák, který byl rovněž velkým obdivovatelem Franze Schuberta. Není tedy divu, že se v letošním ročníku objevily povinné skladby²⁶ z děl Antonína Dvořáka. Na semináři, který se koná vždy k soutěži, letos vystoupil Doc. Atanas Slavčev, ředitel konzervatoře v Plodivu. Zabýval se zde tématem o bulharském hudebním školství. Účastníci soutěže měli možnost zájezdu společně s Dr. Rudolfem Zuberem, který jim ukázal krásy Javorníku, Bílé Vody a Zlatých Hor.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Neudělena	
2. cena	Ildigó Baloghová – Jana Zrubáková	SSR
	Lubica Figurová – Gabriela Cvachová	SSR
3. cena	Jana Mikulíková – Dana Ulrychová	ČSR
	Jana Zámečnicková – Petr Hala	ČSR

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Pia Neldeck – Eva Maria Kunz	NDR
2. cena	Marta Vašková – Milan Vašek	ČSR
3. cena	Eva Mazanovská – Petr Zagar	SSR
	Marie Šťáhlavská – Leo Smékal	ČSR

²⁵ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 22 - 25, 91.

²⁶ Povinné skladby: I. kategorie: A. Dvořák – Legenda č. 6 / A. Dvořák - Legenda č. 9

II. kategorie: A. Dvořák – Slovanský tanec č. 5 op. 46 / A. Dvořák - Slovanský tanec č. 5, op. 72.

Členové poroty: Marie Halámková (metodička KPÚ Ostrava), Anton Kallay, Vlastimil Lejsek (JAMU Brno), Věra Lejsková (Konzervatoř Brno), Radomír Melmuka, Věroslav Němec, Pavel Novotný (Konzervatoř Košice), Pavel Štěpán (AMU Praha).²⁷

Pátý ročník interpretační soutěže pro klavírní dua se konal ve dnech 10 – 12. dubna 1986. Zúčastnili se klavíristé z Německé demokratické republiky, Maďarska, Bulharska a samozřejmě i naší republiky. Komorní orchestr ostravské konzervatoře vedl opět prof. J. Staněk. Téma letošního semináře bylo: Soudobá tvorba a její vztah ke klavírnímu duu. Stejně, jako minulý ročník, dojel i Atanas Slavčevov, letos společně se svojí manželkou Dorou Slavčevovou. Tito manželé tvoří známé bulharské klavírní duo.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Peter Pažický – Aleš Solárik	SSR
2. cena	Anna Priesolová – Jana Zrubáková	SSR
	A. S. Genova – J. A. Taseva	BLR
3. cena	Jana Pavlíková – Eva Paseková	ČSR

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Marta Vašková – Milan Vašek	ČSR
2. cena	Markrit Berberjan – Katerina Marinowa	BLR
3. cena	Jana Poljaková – Dana Kolaříková	ČSR
	Hartmut Schramm – Dirk Ebersbach	NDR

Členové poroty: Vlastimil Lejsek (JAMU Brno), Marie Halámková (metodička KPÚ Ostrava), Ilja Hurník (Konzervatoř Praha), Anton Kallay, Věra Lejsková (Konzervatoř Brno), Věroslav Němec, Pavel Novotný (Konzervatoř Košice).

Po skončení soutěže se muselo projednat několik neodkladných organizačních věcí. Hlavním bodem však zůstávaly finance. Doba na zabezpečení soutěže, dvouletý odstup mezi

²⁷ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 25 - 29, 92.

ročníky, byla velmi krátká a každé konání dalšího ročníku bylo obtížnější zajistit po finanční stránce. Český hudební fond v Praze (partner soutěže) doporučil tříletý odstup mezi dalšími ročníky. Po projednání rady Městského národního výboru v Jeseníku se s návrhem souhlasilo.²⁸

Po tříleté pauze se v roce 1989 do Jeseníku začali opět sjíždět klavírní nadšenci, muzikanti, pedagogové. **Šestý ročník** soutěže se konal ve dnech 5. – 8. dubna 1989. I když bylo trochu víc času na zajištění soutěže, i tak se zcela nevyřešila finanční situace. Historicky poprvé v rámci konání soutěže nebyl vydán Mimořádný kulturní Zpravodaj. Hlavní informace k soutěži se mohli lidé dozvědět z Jesenického Zpravodaje. Bylo zde připomenuto i 250. výročí narození Carla Ditterse z Dittersdorfu, který působil na Jánském Vrchu v Javorníku. Dva roky dělal hejtmana v Jeseníku a sídlil ve Vodní tvrzi, která v té době měla zavodněný příkop. Dále se ve Zpravodaji zmiňovalo o pobytu Leoše Janáčka v sanatoriu ve Zlatých Horách.²⁹ Na začátku roku 1989 se organizační výbor scházel velmi často. Řešilo se klasicky ubytování, stravování, ale také byla potřeba v rámci soutěže výstavu v Divadle Petra Bezruče pro výtvarnici Květu Fulierovou. Její malby zdobily již od prvního ročníku soutěže diplomy a čestná uznání. Dále bylo nutné zajistit finance na věcné ceny, ale také finanční ceny, které dostávali velmi úspěšní soutěžící. V neposlední řadě bylo potřeba zajistit kontakt s vydavatelstvím PANTON a SUPRAPHON, aby se mohl při soutěži prodávat notový materiál. Závěrečný koncert vítězů se i letos konal v Kongresovém sále lázní v Jeseníku. Sál byl zcela zaplněn a účinkující museli přidávat přídavky.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Georgi Slavčev – Atanas Čolakov	BLR
2. cena	Eva Šipláková – Tatiana Cmarková	SSR
3. cena	Bohdana Obrovská – Marcela Zemánková	ČSR

²⁸ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 27 - 29, 92.

²⁹ LEJSKOVÁ, Věra: Lichá čísla v záhlaví mezinárodní Schubertovi soutěže pro klavírní dua, Schubertova soutěž, Jeseník, 2005, s. 6.

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Peter Pažický – Aleš Solárik Ivona Solonková – Jitka Fraňková	SSR ČSR
2. cena	Neudělena	
3. cena	Bernd Woschick – Andreas Henkel	NDR

Členové poroty: doc. Dagmar Baloghová (zasloužila umělkyně Praha), prof. Vlastimil Lejsek (JAMU Brno), prof. František Maxián (Praha), René Adámek (ředitel LŠU Vítkov), prof. Jindřich Duras (Plzeň), prof. Pavel Novotný (Košice), prof. Anton Kallay (Žilina).

Organizační výbor soutěže: Helena Šejdová (ČSSL Jeseník), Jiří Krutil (místopředseda MěstNV Jeseník), František Trávníček (MěstNV Jeseník), Libuše Adamcová (MěstNV Jeseník), Jarmila Josefíková (SKZ Jeseník), Marie Nitscheová (SKZ Jeseník), PaDr.Hana Zápecová (LŠU Jeseník), Alois Složil (LŠU Jeseník), Ing. Ladoslav Trhlík (předseda LŠU Jeseník), Věra Lejsková (Brno), Jindřich Jermář (ředitel IV. Základní školy v Jeseníku), Milada Mazurková (VŘES Jeseník), PhDr. Rudolf Zuber (Jeseník).³⁰

Již **sedmý ročník** Interpretační soutěže a semináře pro klavírní pedagogy se konal 8. – 12. dubna 1992. Letos poprvé ho pořádají Město Jeseník společně s Českým hudebním fondem. Soutěžící přijeli z Bulharska, České republiky, Německé spolkové republiky a také Slovenské republiky. Z důvodu malé účasti soutěžících v II. kategorie, byla letos vyhlášena místo tří kol, pouze dvě kola pro tuto kategorii. Soutěžící nebyli povinni hrát koncert s orchestrem. Díky přibývání nových sponzorů³¹ se finanční situace mnohem zlepšila. Opět bylo navraceno k vydávání Mimořádného Jesenického Zpravodaje.

³⁰ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 30 - 32, 92.

³¹ Nový sponzoři: brněnská umělecká agentura BONART (nově založená), vydavatelství PRONTO, deník Moravskoslezský den (ten chtěl věnovat cenu nejlepšímu moravskému soutěžícímu), Moravské hudební vydavatelství, aj.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Petra Matějová – Tereza Stejskalová	ČR
2. cena	M. Kytlerová – K. Rybáčková	ČR
3. cena	Robert Pechanec – Ján Remenec	SR

Výsledky II. kategorie:

1. cena	neudělena	
2. cena	neudělena	
3. cena	Tamara Koročkin – Andreas Schönhage	NSR

Členové poroty: prof. Vlastimil Lejsek (Brno), prof. Pavel Novotný (Košice), prof. Darina Švárna (Žilina), prof. František Maxián (Praha), prof. Petr Hanousek (Opava).

Organizační výbor soutěže: Václav Dvořák (Městský úřad Jeseník), Jarmila Josefíková (Osvětová beseda Jeseník), Marie Nitscheová (Osvětová beseda Jeseník), Vladimír Vraňovský (Základní umělecká škola Jeseník),³² prof. Vlastimil Lejsek (Brno), prof. Věra Lejsková (Brno), Alois Složil (Jeseník), Helena Šejdová (Jeseník), Jana Jandlová (Státní léčebné lázně Jeseník), Helena Podhajská (Městský úřad Jeseník).

Po soutěži zasedl opět výbor a jednalo se, že by se soutěž konala opět co dva roky. Požadavek byl schválen a posluchači, účinkující, porotci se mohli těšit na další ročník již roku 1994. V roce 1993 zahájil svůj první ročník interpretačního kurzu pro klavírní dua a pedagogy Doc. Vlastimil Lejsek. Tento kurz vznikl na popud soutěžících, kteří si chtěli program obehát a popřípadě doladit ještě nějaké maličkosti před samotnou soutěží. Konal se první týden v červenci na Rejvízu.³³

Osmý ročník interpretační soutěže se konal ve dnech 20. – 24. dubna 1994. Záštitu nad tímto i následujícími ročníky potvrdilo Ministerstvo kultury České republiky (Pavel Tigrid,

³² V září roku 1994 se přeměnil název Lidová škola umění na Základní umělecká škola Jeseník.

³³ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 33 - 37, 92-93.

ministr Kultury). Poprvé za celou existenci se soutěže zúčastnila dvojice z Londýna, z Královské akademie hudby. Účastníku v II. kategorii bylo mnoho, tudíž se mohlo připojit třetí kolo s povinným orchestrem. Ten však letos dojel v neúplném složení a na koncert vítězů se nedal použít. V repertoáru soutěžících jsme mohli zaslechnout Brazílské tance (Vlastimil Lejsek), En blanc et noir (Claudio Debussy), Osm řeckých ostrovních tanců (Constantinidis), aj.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Henrieta Rejnartová – Eva Navrátilová	ČR
2. cena	Andrea Faltusová – Monika Černoňousová	ČR
3. cena	Zdeňka Gazdová – Kateřina Košacká	ČR
	Markéta Štěpánová – Monika Kytlerová	ČR

Výsledky II. kategorie:

1. cena	George Petrou – Christos Papageorgiou	Řecko
2. cena	Anastassia Pozdnyakova – Anna Getmanova	Bělorusko
3. cena	Neudělena	

Členové poroty: prof. Vlastimil Lejsek (Brno, Česká republika), prof. Celina Hellerowa (Opole, Polská republika), prof. Pavel Novotný (Košice, Slovenská republika), prof. Vít Gregor (Praha, Česká republika), prof. René Adámek (Ostrava, Česká republika).

Organizační výbor soutěže a semináře: Václav Dvořák (Městský úřad Jeseník), Jarmila Josefíková (Osvětová beseda Jeseník), Vladimír Vraňovský (Základní umělecká škola Jeseník), prof. Vlastimil Lejsek (Brno), prof. Věra Lejsková (Brno), Alois Složil (Jeseník), Jiří Krenčík (Městský úřad Jeseník), Mgr. Zdeňka Šmídová (Městský úřad Jeseník), František Surmík (Priessnitzovy léčebné lázně, a.s.)

Po soutěži zasedla krátká rada, kde se mluvilo o přesunu dalšího ročníku již na další rok (1995). Jelikož se v roce 1997 chystá výročí Franze Schuberta a zároveň desáté výročí

soutěže. Soutěžící, pedagogové i pořadatelé věděli, že na přípravy dalšího ročníku bude málo času, ale souhlasili a mohly začít další přípravy.³⁴

Den 13. července 1994 si každý pedagog, člen výboru soutěže, porotce, či soutěžící zapamatuje. V tento den umírá výborný hudební pedagog, muzikolog, velký organizátor hudebního života v Jeseníku, jeden ze zakladatelů Schubertovi soutěže Alois Složil.

Rok na to, jak se již na radě domluvilo, se konal **devátý ročník** Mezinárodní Schubertovi soutěže pro klavírní dua. Soutěž se konala ve dnech 19. - 22. dubna 1995. Náměstek ministerstva kultury Mgr. Michal Prokop sdělil, že Ministerstvo kultury opět poskytlo záštitu. Tento ročník je také významný svým názvem. Konečně se soutěž jmenuje tak, jak si zakladatelé přáli, aby se jmenovala úplněho od začátku. V této době probíhala v zemi špatná ekonomická vlna, která měla podstatný vliv i na soutěž. Pořadatelé museli zvýšit startovné, ubytování hradili pouze postupujícím soutěžícím do druhého kola a cestovné museli zmenšit, propláceli pouze cesty v naší republice. Po zkušenostech s orchestrem v minulém roce, byl letos přizván Moravský komorní orchestr z Brna (řídí Rudolf Šťastný). Letošní rok se zde zúčastnilo nejmladší klavírní duo od vzniku soutěže. Dvě dvanáctileté dívenky z Ruska a Tatarstanu.

Na památku jednoho ze zakladatelů soutěže se rozhodlo Město Jeseník vypsát cenu Aloise Složila za nejlépe provedenou skladbu Franze Schuberta. Letos to bylo naposled, co se konal seminář.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Zdeňka Gazdová – Kateřina Košacká	ČR
2. cena	Lucie Fišerová – Jarmila Příhodová	ČR
3. cena	Gabriel Nagy – Marek Lipjanec	SR

³⁴ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 40 - 44, 93.

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Glen Inanga – Jennifer Micallef Edward Turgeon – Louise Anne	Nigerian – Maltese Kanada
2. cena	Neudělena	
3. cena	Karla Fucimanová – Radana Kubíčková	ČR

Členové poroty: prof. Vlastimil Lejsek (Brno, Česká republika), prof. Vít Gregor (Praha, Česká republika), prof. Darina Švárna (Žilina, Slovenská republika), prof. Blanko Czuberka (Viedeň, Rakousko), Christos Papageorgiou (Athény, Řecko).

Organizační výbor soutěže a semináře: Vlasta Robenková (Městský úřad Jeseník), Jarmila Josefíková (Osvětová beseda Jeseník), Vladimír Vraňovský (Základní umělecká škola Jeseník), prof. Vlastimil Lejsek (Brno), prof. Věra Lejsková (Brno), Jiří Krenčík (Městský úřad Jeseník).³⁵

Dny utíkaly jako voda, přípravy vrcholily a už tu byl jubilejní **desátý ročník** Schubertovy soutěže. K tomu roku se stahovalo ještě jedno významné výročí, a to 200. let od narození samotného Franze Schuberta. Je tedy jasné, že si na tomto ročníku dávali pořadatelé velmi záležet. Vedle samotné soutěže se připravovaly i velmi pestré doprovodné akce. Výstava s názvem: Život a dílo Franze Schuberta a jeho rodové kořeny na Jesenicku. K její realizaci bylo nutné dopravit kamennou pamětní desku ze Šumperku. Tato deska pocházela z domu Schubertových, ze Zlatých Hor. Po celou dobu soutěže byla v Zrcadlovém sále v lázních uspořádána, předními českými muzikology, konference na téma „Schubert a jeho doba“. Klavírní recitál laureátek IX. Schubertovy soutěže 1995 Kateřiny Košacké a Zdeňky Gazdové, který uskutečnil dne 11. dubna 1997 v kapli. Zde se uskutečnil také koncert zpěváka Richarda Nováka a jeho korepetitorky Drahomíry Ritzové. Na programu nebylo nic jiného, než Franz Schubert a jeho cyklus Zimní cesta. Koncert se konal 23. dubna 1997. Pořadatelé dokonce oslovily jesenického výtvarníka Romana Borečka, aby vytvořil bustu Franze Schuberta. Povedlo se mu zachytit každý detail. Busta je celoročně vystavena v Kapli v Jeseníku, však po dobu soutěže stojí vždy na podiu v Kongresovém sále. Tento ročník si

³⁵ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 44 - 53, 93.

nemohly nechat ujít ani média. Soutěže se zúčastnil rozhlas, televize, lidé od tisku. Propagace byla opravdu veliká.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Eva Sendreiová – Aneta Majerová	SR
2. cena	Gabriela Vorbová – Jiřina Velebová	ČR
3. cena	Manuela Beňová – Gabriela Linhartová	ČR

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Philip Moore – Simon Crawford-Phillips Teemu Holma – Junko Mizuno	GB CH
2. cena	neudělena	
3. cena	Karla Fucimanová – Rada Kubíčková	ČR

Členové poroty: prof. Branko Czuberka (Rakousko), prof. Vít Gregor (Česká republika), Doc. Vlastimil Lejsek (Česká republika), Jennifer Micallef (Velká Británie), prof. Pavel Novotný (Slovenská republika).

Organizační výbor: Roman Boreček (výtvarník), Miroslav Hrdlička (ředitel Městského kulturního zařízení Jeseník), Jarmila Josefíková (vedoucí oddělení kultury Okresního úřadu Jeseník), Zdeňka Krpelíková (zástupkyně ředitele ZUŠ Jeseník), Věra Lejsková (profesorka Konzervatoř Brno), Vlasta Robenková (zástupkyně starosty města Jeseník).

Po skončení soutěže se všichni plní dojmů a radosti vrátili opět do svých domovů. Manželům Lejskovým chodily děkovné dopisy od soutěžících.³⁶

Ve dnech 21. – 24. dubna 1999 se konal **jedenáctý ročník**. Z hlediska organizačních věcí se zde udála spousta změn. Hlavní příčinou byly finance, neboť předešlý jubilejní ročník měl trochu vyšší výdaje (zhruba 353 000kč). Kvůli této finanční „křizi“ se letos poprvé nekonal

³⁶ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 56 - 67, 93 – 94.

seminář pro pedagogy, nevyšel Zvláštní Zpravodaj a bohužel se nemohl do poroty pozvat například Paul Badura-Skoda. Z těchto a ještě dalších důvodů se muselo zvýšit startovné. Pro I. kategorii již činilo 1000kč a pro II. kategorii dokonce 2000kč. Letos třetí kolo v II. kategorii doprovázel Janáčkův komorní orchestr Ostrava, řídí Zdeněk Dejmek.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Olga Voplakalová – Lenka Zahradníková	ČR
2. cena	Peter Kalmár – Matej Arendárik	SR
3. cena	Neudělena	

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Agnieszka Kozlo – Katarzyna Ewa Sokolowska	Polsko
2. cena	Natalia Shaveko – Anastasia Fedina	Rusko
3. cena	Christoph Sischka – Eriko Takezawa	D

Členové poroty: Ilja Hurník (Česká republika), Věra Čanová (Česká Republika), Joanna Domanska (Polsko), Teemu Holma (Švýcarsko), Vlastimil Lejsek (Česká republika), Věroslav Němec (Česká republika), Mikuláš Škuta (Slovenská republika)³⁷.

Dvanáctý ročník, této již světově známé soutěže, se konal ve dnech 24. – 28. dubna 2001. Na začátku všech příprav se musel dořešit finanční problém. Český hudební fond přispěl daleko menší částkou, než se kterou se počítalo. To značně ztížilo situaci. Nezbylo nic jiného, než se zase trochu uskromnit. Vyšel pouze Zpravodaj, kde byl natištěn program soutěže. Letos se na soutěž sjela klavírní dua ze všech koutů. Z Německa, Rakouska, Lotyšska, USA, Izraele, Itálie, Polska aj. Závěrečný koncert vítězů se uskutečnil v Kongresovém sále. Zazněly zde Erkki-Sven Tüür: Sonatina pro dva klavíry, Franz Schubert: Rondo A Dur, aj. Sál byl plně obsazen posluchači. Celý koncert natáčel olomoucký rozhlas.

³⁷ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 69 - 71, 94.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Richard Humburger – Valentin Humburger	D
2. cena	Miloslava Šonská – Jan Divoký	ČR
3. cena	Irina Danšina – Inese Valiniece	Lotyšsko

Výsledky II. kategorie:

1. cena	neudělena	
2. cena	Petros Moschos – Dimitros Karydis	Řecko
3. cena	Vilija Poskute – Tomas Daukantas	Litva

Členové poroty: László Baranyay (Maďarsko, Hudební akademie Ference Liszta Budapešť), Rudolf Bernatík (Česká republika, Ostravská univerzita), Joanna Domańska (Polsko, Akademia muzyczna Katowice), Eugen Jakab (Rakousko, Hochschule für Musik und darstellende Kunst in Graz), Marián Lapšanský (Slovensko, VŠMU Bratislava, AMU Praha), Vlastimil Lejsek (Česká republika, zakladatel Schubertovy soutěže).³⁸

V roce 2003 tomu bylo 25 let, co se tato mezinárodní soutěž zrodila. **Třináctý ročník** se konal ve dnech 22. – 26. dubna. Posluchači mohli zaslechnout Bohuslav Martinů – Tři české tance, Francis Poulenc – Sonáta pro dva klavíry, Vlastimil Lejsek – Dueta, aj. Třetí kolo soutěže doprovázel Janáčkův komorní orchestr s dirigentem Petrem Chromčákem. Závěrečný koncert vítězů zahájilo duo Alexandra Fheodoroff (Rakousko) a Renarda Peti (Albánie). Jak už se stalo zvykem, koncert přijel natočit olomoucký rozhlas.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Radka Hanáková – Vlastimil Jurčík	ČR
2. cena	Lucie Czajkowská – Michaela Lipoldová	ČR
3. cena	Alexandra Fheodoroff – Renarda Peti	Albánie

³⁸ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 73 - 77, 94.

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Stanislava Varshavsky – Diana Shapiro	Izrael
2. cena	neudělena	
3. cena	Noriko Kawamura – Ryoko Matsubara Emilia Karolina Sitarz – Bartolomiej Wasik	Japonsko Polsko

Členové poroty: prof. Martin Hršel (Česká republika, Konzervatoř Pardubice), Konrad Elser (Německo, profesor Hochschule für Music in Lübeck), Sándor Falvai (Maďarsko, rektor Hudební akademie Ference Liszta Budapešť), Eugen Jakab (Rakousko, profesor Hochschule für Musik und darstellende Kunst in Graz), Vlastimil Lejsek (Česká republika, zakladatel Schubertovy soutěže), Pavel Kowalski (Polsko, koncertující sólista), Zuzana Paulechová-Štiasna (Slovensko, profesorka VŠMU Bratislava a Akademie hudby Banská Bystrica).³⁹

Ve dnech 20. – 23. dubna 2005 se uskutečnil **čtrnáctý ročník** soutěže. První den zahájil koncert Radky Hanákové a Vlastimila Jurčíka, vítězů I. kategorie předešlého ročníku. Na koncertě zazněly skladby skladatelů - Claude Debussy, Witold Lutoslawski, Vlastimil Lejsek, aj. Tento rok se přihlásila spousta soutěžících a to především ze zahraničí (Estonsko, Japonsko, Arménie, Polsko, Velká Británie, atd.). V první kategorii bylo 8 soutěžních dvojic a ve druhé mezi sebou soutěžilo hned 19 dvojic. Což se odrazilo na časovém plánu soutěže. Každý den se soutěžilo od 8:00 – 22:00 hodin. Třetí kolo ve druhé kategorii doprovázel Janáčkův komorní orchestr, jehož uměleckým vedoucím je Zdeněk Dejek, dirigoval Petr Šumník. Orchester se soutěžícími mohl vždy zkusit až po skončení soutěže, tedy až po 22:00 hodině. V předsáli Kongresového sálu byla připravena výstava kreseb. Tyto kresby byly namalovány z inspirace Schubertových skladeb. Na výstavu byly zapůjčeny od Ing. Jana Chytila, který je soukromě sbírá.

³⁹ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 78 - 85, 94.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Zuzana Pelcová – Eva Suchánková Mirosława Lachowska – Edgar Wiersocki	ČR Polsko
2. cena	Oliwia Grabowska – Wojciech Wrobel	Polsko
3. cena	Marie Erlebachová – Jan Hršel	ČR

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Irina Silivanova – Maxim Puryzhinskij	Rusko
2. cena	Oleksandra Zajceva – Dmytro Tavanets	Ukrajina
3. cena	Yoshie Shiramizu – Takashi Fujii Lindy Tennent-Brown – James Longford	Japonsko GB

Členové poroty: Joanna Domańska (Polsko), Martin Hršel (Česká republika), Vlastimil Lejsek (Česká republika), Pavel Novotný (Česká republika), Soňa Javůrková (Česká republika).⁴⁰

Patnáctý ročník soutěže připadl na 18. – 21. dubna 2007. Zahajovací koncert vítězů předešlého ročníku se konal dne 17. dubna 2007 v Kapli v Jeseníku. Na koncertě zazněly skladby od Franze Schuberta, Sergeje Rachmaninova, Johanna Brahmsa a dalších. Soutěžící přijeli z Itálie, Japonska, České republiky, Litvy, atd. Letos II. kategorii doprovázel Moravský komorní orchestr Brno, dirigoval Aleš Podařil. Na závěrečném koncertě laureátů, který se konal 21. dubna 2007 v Kongresovém sále v lázních Jeseník, byl přítomen olomoucký rozhlas.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Mária Hočová – Andrej Krištof	Slovensko
2. cena	Kateřina Ochmanová – Martin Smutný Kristina Stepasjuková – Adam Farana	ČR Ukrajina
3. cena	Alena Hučková – Vladimír Šranko	Slovensko

⁴⁰ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006, s. 85 - 88, 94.

Výsledky II. kategorie:

1. cena	neudělena	
2. cena	Yulia Yurchenko – Polina Grigoryeva	Rusko
3. cena	Elena Pepko – Anastasia Rybina	Rusko

Členové poroty: prof. Sándor Falvai (Maďarsko), MgA. Martin Hršel (Česká republika), prof. Eugen Jakab (Rakousko), Katarzyna Ewa Sokolowska (Polsko), doc. Peter Pažický (Slovensko), doc. Vlastimil Lejsek (Česká republika), Maxim Puryzhinskiy (Rusko).

Organizační výbor: František Surník (Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník), MgA. Zdeňka Hančová (Základní a mateřská škola Husova 17, Brno), MUDr. Jiří Staňa (Městský úřad Jeseník – místostarosta), Miroslav Hrdlička (Městské kulturní zařízení Jeseník), Jufita Metznerová (Městské kulturní zařízení Jeseník), Mgr. Jaromír Javůrek (Janáčkův máj Ostrava), Lubomíra Macháčková (Městské kulturní zařízení), Jarmila Josefíková (Městské kulturní zařízení), Věra Lejsková (Brno, zakladatelka soutěže), Zdeňka Kainarová (Základní umělecká škola Jeseník), Ing. Petr Košacký (Vlastivědné muzeum Jeseník), Olga Kolářová (Městský úřad Jeseník, ORR).⁴¹

V dubnu roku 2009 se uskutečnil **šestnáctý ročník** Schubertovy soutěže. Uskutečnila se již tradičně v Kongresovém sále Lázní Jeseník. Sjeli se sem klavíristi z různých zemí – Korea, Slovensko, Itálie, Česká republika, aj. Všichni soutěžící měli možnost cvičit v Základní umělecké škole v Jeseníku. Povinné třetí kolo s orchestrem ve II. kategorii, doprovázel Moravský komorní orchestr Brno.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Neudělena	
2. cena	Neudělena	
3. cena	Lenka Korbelová – Filip Hořínek Ivan Korec – Peter Pláňavský	ČR Slovensko

⁴¹ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení Jeseník, 2006.

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Hee Jin June – Hyun Joo June	Korea
2. cena	Vincenzo De Stefano – Francesco De Stefano	Itálie
3. cena	Mirosława Lachowska – Edgar Wiersocki	Polsko – Bělorusko

Členové poroty: Martin Hršel (Česká republika), Peter Pažický (Slovensko), Vlastimil Lejsek (Česká republika), Eugen Jakab (Rakousko), Zuzana Paulechova-Šťiasna (Slovensko), Katerzyna Ewa Sokolowska (Polsko), Christoph Sischka (Německo).⁴²

Ve dnech 13. – 16. dubna 2011 proběhl v Jeseníku **sedmnáctý ročník** mezinárodní Schubertovy soutěže pro klavírní dua. Tento ročník se letos poprvé nekonal v Kongresovém sále Lázně Jeseník, ale přesunul se přímo do centra města Jeseník. Změna prostředí vyhovovala organizátorům i soutěžícím. Byla zde lepší dostupnost ubytování, stravování a soutěžící mohli chodit cvičit na zdejší Základní uměleckou školu⁴³. Před začátkem soutěže se konala vernisáž s tématem historie soutěže, která také připomínala Vlastimila Lejska, jednoho ze zakladatelů soutěže, který po dlouhé nemoci zemřel dne 12. 3. 2010 v bohuňovické nemocnici v Brně. Do Jeseníku se sjeli soutěžící z mnoha zemí – Česká republika, Slovensko, Polsko, Ukrajina, Korea, USA, a dalších. Do I. kategorie se přihlásilo 16 klavírních duí a ve II. kategorii soutěžili mezi sebou 4 dvojice. Podmínky pro II. kategorii se letos poprvé trochu upravily. Ve finálním kole museli soutěžící vedle J. S. Bacha – Koncertu C dur, zahrát také skladby: B. Martinů – Tři české tance pro dva klavíry, S. Rachmaninova – Symfonické tance op. 45, nebo B. Bartók – Sonáta pro dva klavíry a bicí. Na bicí doprovázeli Martin Opršálek a Rostislav Mikeška. Orchester zajistil Moravský komorní orchestr Brno s dirigentem Rudolfem Šťastným.

⁴² SCHUBERT, Franz: Mezinárodní Schubertova soutěž pro klavírní dua Jeseník [online], C 2010, poslední revize 2010 [cit. 24. 3 2012], dostupné z www.franzschubert.cz.

⁴³ JURÁŠ, Jiří: Taková byla XVII. Mezinárodní Schubertova soutěž..., Jeseník, město a lázně, květen 2011, s. 27.

Výsledky I. kategorie:

1. cena	Irina Vaterl – Silvia Vaterl	Rakousko
2. cena	Ewa Danilewska – Michal Biel Dominik Stadler – Daniel Reith	Polsko Německo
3. cena	Nikola Marečková – Alena Svobodová Klára Černohousová – Petra Pršalová Lucia Ševečková – Eva Tunová Katarína Brunová – Mária Nemčeková	ČR ČR Slovensko Slovensko

Výsledky II. kategorie:

1. cena	Esther S. Lee – Chang Sung	USA-Korea
2. cena	neudělena	
3. cena	Yulia Bozhyk – Hanna Pankova Elena Kuznetsova – Ilya Chudnetsov	Ukrajina Rusko

Členové poroty: prof. René Adámek (Česká republika), MgA. Peter Pažický (Slovensko), prof. Eugen Jakab (Rakousko), Mgr. Katarzyna Ewa Sokolowska (Polsko), prof. Zuzana Niederdorfer-Paulechová (Slovensko), prof. Christoph Sischka (Německo), MgA. Martin Hršel (Česká republika).⁴⁴

Dozněly poslední tóny, byly rozdány poslední ceny a může se připravovat **Osmnáctý ročník** mezinárodní Schubertovy soutěže pro klavírní dua, který se uskuteční ve dnech 17. – 20. dubna 2013 v Jeseníku. Vedle povinných skladeb Franze Schuberta a Antonína Dvořáka musí soutěžící předvést českou soudobou skladbu dle svého výběru, nebo jejich „domácí“ soudobou skladbu. To znamená skladbu toho národa, odkud pochází samotní soutěžící. I. kategorie je jednokolová, horní věková hranice u každého účastníka je 21 let a II. kategorie je tříkolová, ve které součet horní věkové hranice obou účastníků dohromady je max. 70 let. Záštitu nad soutěží zajišťují: Město Jeseník, Ministerstvo kultury České republiky, Olomoucký kraj, Nadace Český hudební fond Praha, Janáčkův Máj, o. p. s. Ostrava,

⁴⁴ ADÁMEK, René: Schubertova mezinárodní soutěž potvrdila svoji světovou úroveň, Ostrava, 20. 4. 2011.

Priessnitzovy léčebné lázně, a. s. Jeseník, Nadace Bohuslava Martinů Praha, PETROF, spol. s. r. o. Hradec Králové, Agentura J+D Praha, Základní umělecká škola a Městská kulturní zařízení v Jeseníku. Nově přebírá záštitu nad osmnáctým ročníkem Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97.

Od samého počátku byla soutěž pro klavírní dua jedinou a pravidelnou soutěží v Evropě. Možné je, že je tomu tak i v této době. Soutěže většinou zanikají po pár letech, jen málokterá se udrží s takovou tradicí jako Schubertova soutěž v Jeseníku. Když manželé Lejskovi společně s Aloisem Složilem zakládali Schubertovu soutěž pro klavírní dua, ještě vůbec netušili, že by někdy mohla dosáhnout takové úrovně, jako je tomu dnes. Ročník od ročníku jsme mohli slyšet vynikající výkony, které dosahovali nejvyšší interpretační úrovni. Mnozí účastníci, kteří zde dosáhli titulu laureát soutěže, zde započali svojí světovou kariéru.⁴⁵

⁴⁵ TROJAN, Jan: Rozmluvy bez klavíru Věra a Vlastimil Lejskovi s Janem Trojanem, Šimon Ryšavý, Brno, 2002, s. 35 – 37.

3. kapitola – Soubory vzniklé při Základní umělecké škole Jeseník

Za celou dobu působení Základní umělecké školy (dále ZUŠ) v Jeseníku, zde vzniklo spoustu menších i větších hudebních těles. Některé tělesa svoji činnost ukončily, ale většina jich působí nadále a úspěšně reprezentují školu u nás i ve světě.

3. 1. Velké soubory ZUŠ Jeseník

Tyhle soubory působí pravidelně u nás i ve světě. Jsou to velká tělesa, která významně a úspěšně reprezentují nejen Základní uměleckou školu Jeseník, ale i město Jeseník.

3. 1. 1. Dechový orchestr mladých ZUŠ Jeseník

Zakladatel jesenické Lidové školy umění (dále LŠU) Rudolf Botur a bývalý ředitel školy Alois Složil vkládaly naděje na vytvoření nového hudebního tělesa (dechového souboru) do Vladimíra Vraňovského. V padesátých a šedesátých letech 20. století byly tyto pokusy zbytečné. Na škole nebyl dostatek hráčů na dechové nástroje pro toto seskupení. Na jejich prosby však začal zkoušet dávat dohromady mladé muzikanty. Vladimír Vraňovský se nevzdával, udělal nábor na chybějící dechové nástroje a v roce 1971 se mu konečně podařilo založit žákovský dechový soubor, který v té době čítal 17 – 19 mladých muzikantů. Domluvili se na pravidelné zkoušky v pátky večer a v sobotu dopoledne, kde jinde, než v sále LŠU. Po celkem krátké době je čekalo jejich první veřejné vystoupení. Koncert se uskutečnil 1. května 1971 na jesenickém náměstí. Zde už vystoupilo zhruba 30 muzikantů. Na náměstí se sešla spousta lidí, hlavně rodinný příslušníci hudebníků. Soubor zanedlouho změnil název na Mládežnický dechový orchestr, posléze na Dechový orchestr mladých.

Zkoušky orchestru probíhaly poctivě, a tak není divu, že rok na to hrál na okresních festivalech dechových hudeb, poté na soutěžích. Pomalu se rozrůstal, získával spoustu ocenění a začínal být známý u nás i ve světě. Roku 1979 začala s orchestrem spolupracovat tanečně-pohybová skupina Marty Jurkové. Mažoretky jsou v dnešní době neodmyslitelnou součástí orchestru. V roce 1981 bylo vše připravené na oslavu desátého výročí od založení

orchestru. Slavnostní koncert se konal v Rudných dolech v Jeseníku. Jako hosté dojeli Evžen Zámečník, Miloš Machek, Mojmír Zedník, Jindřich Praveček a další.

Dechový orchestr získával různé ocenění. Mezi ně patří také dvě významné ceny za první místo z Belgie a Německa (Rostocku). Po dobu patnácti let orchestr odehrál zhruba 430 koncertů, pod taktovkou Vladimíra Vraňovského.

Vladimír Vraňovský se narodil 20. listopadu 1935 v Dobšíně u Sobotky. Po ukončení základní školy nastoupil na Vojenskou hudební školu, kde vystudoval obor klarinet. Po jejím absolvování se stal členem Posádkové hudby v Jeseníku. Působil zde pouhé dva roky, potom byl převelen do jiných měst (Krnov, Opava, Olomouc, aj.). Zde získával spoustu praxe ve hře v orchestru. Vojenskou službu ukončil v roce 1960. V té době nastoupil jako učitel na Lidovou školu umění v Jeseníku, kde byl o čtyři roky později jmenován zástupcem školy. Roku 1990 se stal ředitelem Základní umělecké školy v Jeseníku. Stál u zrodu dvou významných festivalů v Jeseníku – Varhanní festival (1995) a Mezinárodní festival dechových hudeb v Jeseníku (2000). Za jeho celoživotní práci s mladými talentovanými lidmi byl oceněn medailí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy I. stupně. Vladimír Vraňovský se odstěhoval do Olomouce, ale i nadále vyučuje dva dny na Základní umělecké škole v Jeseníku. Každoročně se účastní společně se svojí ženou Jarního koncertu Dechového orchestru mladých Jeseník, jehož je zakladatelem. Dne 4. dubna 2012 mu bude udělena Cena Olomouckého kraje za jeho celoživotní přínos v oblasti kultury.

Rok 1991 byl druhým významným rokem pro orchestr. Je tomu již dvacet let, co se žáci pravidelně scházejí na pátečních a sobotních zkouškách. Na slavnostní koncert, který se konal 16. března v sále Rudných dolů⁴⁶ v Jeseníku, pozvání neodmítli a před orchestrem také vystoupili Miloš Machek, Mojmír Zedník a především Evžen Zámečník. Orchestr stále aktivně vystupoval doma i v zahraničí a studoval nové a nové skladby.

V roce 2000 se v Jeseníku poprvé uskutečnil Mezinárodní festival dechových hudeb.⁴⁷ Začínalo se tzv. nultým ročníkem. Spoluorganizátor festivalu je Dechový orchestr mladých. O rok později se konaly velké přípravy na další slavnostní koncert. V historii orchestru je to třetí významný mezník. K tomuto třicátému výročí se konaly po celý týden oslavy. Zakončil je

⁴⁶ Sál Rudných dolů – Dnešní Pentagon.

⁴⁷ Mezinárodní festival dechových hudeb – Viz níže.

koncert a muzikantský bál Dechového orchestru, který se uskutečnil v sobotu 17. března. Během koncertu čekalo na zakladatele orchestru Vladimíra Vraňovského překvapení. Koncertu se také zúčastnil náměstek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy PaedDr. Jaroslav Müllner, který osobně Vladimíru Vraňovskému předal Medaili prvního stupně za celoživotní práci s mladými talentovanými lidmi. Orchester v této době čítal dohromady 77 členů. Ten samý rok v červenci se rozhodl Vladimír Vraňovský svěřit orchestr do rukou Františkovi Mechovi⁴⁸ a Tomáši Uhlířovi.⁴⁹ Společně se účastnili různých koncertních zahraničních zájezdů, zahraničních soustředění, soutěží a soutěžních festivalů, kde získávali výborné umístění. Mohl se řadit mezi špičkové orchestry. V roce 2005 odchází z orchestru František Mech. Na místo uměleckého vedoucího nastoupil Tomáš Uhlíř a na místo zástupce Milan Domes.⁵⁰

Pod novým vedením se orchestr účastnil domácích i zahraničních soutěží a festivalů. Svě první kvalitní CD natočil v roce 2007 v Tonstudiu Rajchman – Dolní Bojanovice. Křest tohoto CD se uskutečnil o rok později (2008) na tradičním jarním koncertě. Tento koncert a Muzikantský bál, který se koná vždy po koncertu dechového orchestru, se připravuje každoročně. Spolupracovali a nadále s ním také spolupracují výborní skladatelé a dirigenti (například: Evžen Zámečník, Aleš Podařil, Lucie Možná, Karel Bria, Pavel Staněk a mnoho dalších). Orchester koncertuje a účastní se mnoha soutěží u nás i v zahraničí. Stále dosahuje výborných výsledků.

S dechovým orchestrem mladých od roku 1979 začala spolupracovat taneční pohybová skupina Marty Jurkové. Svoje vlastní mažoretky měl v letech 1996 - 2009, kde se za celou dobu vystřídaly celkem čtyři vedoucí: Alena Šmerdová, Kateřina Jochcová, Jana Sychrová a Ivona Orlová. V roce 2010 začal spolupracovat se Soukromou základní uměleckou školou - taneční s. r. o. Jeseník, mažoretkami Crazy Girls. Jejich současná vedoucí je Zuzana Fritscherová.⁵¹

⁴⁸ František Mech – Na Základní umělecké škole v Jeseníku působí od roku 1995. Vyučuje zde hru na žesťové nástroje (trombon, tuba, lesní roh, tenor, baryton) a zobcovou flétnu. Je okresní metodik pro žesťové nástroje. Červenec 2001 – listopad 2005: umělecký vedoucí Dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník, listopad 2005 – dodnes: umělecký vedoucí Smyčcového orchestru Jeseník.

⁴⁹ Tomáš Uhlíř – Na škole vyučuje od roku 1995. Od roku 2004 se stal zástupcem ředitelky, kde působí i dnes. Vyučuje zde hru na zobcovou flétnu, saxofon, hoboje, klarinet a bicí nástroje. Uměleckým vedoucím Dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník je od roku 1995.

⁵⁰ Milan Domes – Na škole působil v letech 1991-1995, poté hrál několik let v kapele na lodi. Do Jeseníku se vrátil roku 2002, odkdy tu také zase vyučuje. Učí zde trombon, tenor, baryton, lesní roh, zobcovou flétnu, hudební nauku a basketbal. Dirigentem Dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník se stal v roce 2005.

⁵¹ Dechový orchestr mladých Základní umělecké školy Jeseník [online], cit. 30. 3. 2012, dostupné z www.dom.zusjes.cz.

Dechový orchestr mladých je spoluorganizátor Mezinárodního festivalu dechových hudeb v Jeseníku, který vznikl v roce 2000. Až do roku 2011 se konal každoročně, nyní se bude uskutečňovat každé dva roky. Účinkují zde velké i malé dechové orchestry od nás i ze zahraničí. Hlavním pořadatelem je Základní umělecká škola Jeseník se sdružením přátel umění, Město Jeseník a Priessnitzovy léčebné lázně a. s. Jeseník. Tento festival si za celou dobu své existence získal dobré jméno a nyní patří mezi nejvýznamnější kulturní akce, které se konají v Jeseníku.⁵²

3. 1. 2. Smyčcový orchestr Jeseník

Smyčcový orchestr vznikl v roce 1984. Jeho zakladatelkou je Zdeňka Krpelíková (dnes Kainarová). Na začátku nebyly moc velké ohlasy na nově vznikající těleso, ale díky podpoře Aloise Složila nakonec malý smyčcový soubor vznikl. Z počátku zde bylo pouhých 7 žáků hrajících v souboru, ale již brzy se začal počet členů zvyšovat a soubor se mohl přejmenovat na Komorní orchestr smyčcových nástrojů Jeseník. Jeho první koncerty se odehrály v České republice. Na svůj první zahraniční výjezd se orchestr vydal v roce 1992, do Itálie. Své desáté výročí oslavil orchestr v roce 1994. Slavnostní koncert se konal v Kapli Jeseník. Na koncertě se zúčastnilo celkem již čtyřicet žáků. V tomto roce se opět vydal do zahraničí. Koncertní zájezd se konal do Finska, Dánska a Švédska. Smyčcový orchestr si během těch pár let od jeho založení vybudoval jméno u nás i v zahraničí.

Na 43. ročník soutěže Evropského festivalu v Neerpeltu (Belgii), který se konal ve dnech 26. 4. – 3. 5. 1995, orchestr získal druhé místo. Soutěže se zúčastnila spousta kvalitních evropských orchestrů. Dva roky na to vyjeli na Celosvětový festival Orchestrades universeltes, který se konal v Brive la Gaillarde ve Francii.

Smyčcový orchestr natočil svoje první kvalitnější CD v karvinském studiu Permoník. Toto studio fungovalo při ZUŠ Bedřicha Smetany v Karviné. V červnu 1998 orchestr uskutečnil v Kapli Jeseník koncert, na kterém toto CD pokřtil. Neuplynulo dlouho a smyčcový orchestr byl přizván na natáčení filmu *Živá voda*⁵³. V roce 1999 oslavil své již 15. výročí od založení.

⁵² MELICHERÍKOVÁ, Jitka: Činnost velkých souborů Základní umělecké školy Jeseník, Absolventská práce, Konzervatoř Evangelické akademie, Olomouc 2009, s. 12 – 22.

⁵³ film *Živá voda* – Film je o velmi známém zakladateli moderní vodoléčby Vincenzi Priessnitzovi. Orchestr zde přispěl natočením hudebního podkladu pro film. Natáčení probíhalo ve dnech 30. 5. – 3. 6. 1999 v Divadle Petra Bezruče v Jeseníku.

Koncert se uskutečnil v Priessnitzových léčebných lázních a. s. Jeseník. Na tento slavný den si orchestr přizval komorní orchestr z Ankary.

Smyčcový orchestr se účastnil mnoha zahraničních koncertních výjezdů, soutěží a pořádal mnoho koncertů. Za tuto dobrou a především úspěšnou reprezentaci sebe i města dostal zvláštní ocenění od města Jeseník. V roce 2000 si zahrál v pražském Paláci Akropolis společně s jesenickou kapelou Priessnitz. S touto skupinou vystupoval už i v předešlých letech. V prosinci se uskutečnil tradiční Vánoční koncert, kde si orchestr pro své posluchače připravil program složený z převážné míry vánočních koled. Společně zde zaznělo pár skladeb s přizvanými sbory (Pěveckým sborem Zvonky a zvonečky a také se Smíšeným pěveckým sborem z Jeseníku).⁵⁴

Pod záštitou Pavla Dostála (bývalého ministra kultury ČR) se uskutečnil koncert k zahájení Hudebního léta v Jeseníku, který se konal v rámci Evropského svátku hudby. Koncert se konal v sále Priessnitzových léčebných lázní a. s. Jeseník. Vystoupili zde například: vybraní členové Dechového orchestru mladých, Pěvecký sbor Zvonky a zvonečky, aj. V březnu roku 2004 orchestr natočil další CD. Natáčení probíhalo v sále Priessnitzových léčebných lázní. V Jeseníku byl poprvé uspořádán festival Orchesteráda. Ten se konal ve dnech 19. – 23. 5. 2004. Festivalu se zúčastnily komorní i symfonické orchestry z Polska, Německa, Ruska, Rumunska, atd. Během festivalu se konaly samostatné koncerty a na závěr se uspořádal velký tzv. monstrokonzert, který dirigoval Petr Vronský. Tento rok se uskutečnil ještě jeden velký koncert k příležitosti oslav již 20. výročí od založení Smyčcového orchestru Jeseník. Koncert se konal 27. listopadu v sále Priessnitzových léčebných lázní. Dirigovala zakladatelka Zdeňka Krpelíková (Kainarová) společně s Jiřím Benešem⁵⁵ a Michaellem Mášou.⁵⁶ Na koncertě vystoupil orchestr zároveň s pozvanými hosty, kterými byli vybraní členové Dechového orchestru mladých Jeseník, Pěvecké sbory Zvonky a zvonečky a soubor nejmenších houslistů. Na koncertě proběhl křest nového CD. V tomto roce proběhly změny ve vedení orchestru. Zdeňka Krpelíková (Kainarová) předala taktovku Jiřímu Benešovi a Michaelu Mášovi. Toto vedení však nebylo dobré. Rok na to odešel Michael Máša a na jeho místo nastoupila Ludmila Hrušková.

⁵⁴ Smíšený pěvecký sbor Jeseník – Zakladatelka Dana Brašíková. Sbor vznikl v roce 1999. V dnešní době čítá okolo 25 členů. Vystupují na různých koncertech v Jeseníku a okolí.

⁵⁵ Jiří Beneš – Na Základní umělecké škole působil od roku 2004 – 2006. Vyučoval zde teorii (hudební nauku) a hru na violu.

⁵⁶ Michael Máša – Na Základní umělecké škole působil v letech 2004 – 2006, stejně jako Jiří Beneš. Vyučoval zde hru na kontrabas.

Smyčcový orchestr v čele s novým vedením uskutečnil výjezd do Itálie (Rimini) a uspořádal několik koncertů. Jelikož byl zaznamenán v době působení nových dirigentů orchestru (Jiřího Beneše a Michaela Máši) značný soutěžní a koncertní úpadek, nastoupil v roce 2007 na místo Jiřího Beneše František Mech (bývalý umělecký vedoucí Dechového orchestru mladých Jeseník), jako dirigent Smyčcového orchestru.

Za působení Františka Mecha se orchestr zúčastnil 21. března 2008 soutěže smyčcových orchestrů v Mohelnici. Zde za svůj výkon získal první místo. Porota se taktéž rozhodla mu udělit zvláštní cenu za jeho interpretaci. V roce 2009 se konaly další oslavy. Tento rok připadlo na orchestr 25. výročí od jeho založení. Připraven byl slavnostní koncert, kde vystoupil orchestr společně s hosty. Za dirigentským pultem se představila také zakladatelka orchestru Zdeňka Krpelíková (Kainarová).⁵⁷

V roce 2010 se orchestr zúčastnil festivalu Uničovské jaro 2010. Na přelomu roku 2010/11 se uskutečnilo týdenní koncertní turné na Maltě. Zde odehráli pár koncertu a přivítali Nový rok u moře. Po návratu zpět do ČR orchestr začal zkoušet na další koncerty (jarní, podzimní a na koncert k 80. výročí Frývaldovské stávky). Na jaře roku 2012 se zúčastnil Krajského kola soutěže smyčcových orchestrů v Uničově, kde získal první místo. V dnešní době v orchestru působí cca 30 stálých členů ve věku od 12 – 30 let.⁵⁸

3. 1. 3. Pěvecký sbor Zvonky a Zvonečky

Pěvecké sbory Zvonky a zvonečky vznikly dne 15. září 1998 na Základní umělecké škole (dále ZUŠ), z iniciativy Anny Beřákové.⁵⁹ Sbor Zvonky se skládají ze starších žáků ve věku 11 – 18 let, kteří mají intonační a hlasové předpoklady. Sbor Zvonečky mají ve svém složení žáky od 6 – 10 let, kteří mají intonační předpoklady, však je stále rozvíjejí. Oba sbory spolu úzce spolupracují. Na koncertech se představují vždy samostatně, posléze dohromady. Úpravu společných písní obstarává sama sbormistryně Anna Beřáková.

⁵⁷ MELICHERÍKOVÁ, Jitka: Činnost velkých souborů Základní umělecké školy Jeseník, Absolventská práce, Konzervatoř Evangelické akademie, Olomouc 2009, s. 23 – 27.

⁵⁸ Smyčcový orchestr Jeseník [online], cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.soj.cz.

⁵⁹ Anna Beřáková – Dálkové začala studovat obor sólový zpěv na Janáčkově konzervatoři v Ostravě roku 1989. Zúčastnila se pěvecké soutěže Rosiana v Praze, kde získala 3. místo (třikrát). Jako učitelka začínala na Základní umělecké škole ve Vidnavě, kde vyučovala sólový a sborový zpěv. Po 15 letech přestoupila na Základní uměleckou školu v Jeseníku, kde učí do teď.

Aktivně koncertovat začaly od úplného začátku. Ze začátku účinkovaly na menších koncertech v Jeseníku a v nedalekém městě Glucholazy (Polsko). V roce 1999 se přihlásil na první soutěž sbor Zvonky, která se konala v Uničově. Byl to IX. ročník Regionální přehlídky dětských sborů, kde sbor získal umístění ve stříbrném pásmu.

Od roku 2001 začaly spolupracovat s Kytarovým orchestrem Jeseník. Ten vede Václav Dvořák. Společně vystupují na mnoha koncertech a uskutečňují společné zahraniční zájezdy. V roce 2001 vystoupil sbor Zvonky na setkání podnikatelů v Jeseníku. Byla to velká akce, kde se sbor představil na úplný závěr. Spolu se sborem zde vystoupili ještě další tělesa ZUŠ Jeseník (Smyčcový orchestr Jeseník, Smíšený pěvecký sbor, Kytarový orchestr) a sólisté Martin Sochor (altová zobcová flétna), Veronika Vlčková (příčná flétna), aj. V červnu 2002 byl uspořádán koncert v kostele sv. Mikuláše v Mikulovicích. Den na to sbory vystoupily na koncertě konaném pod záštitou Pavla Dostála (bývalého ministra kultury). Koncert byl k zahájení Jesenického kulturního léta, v rámci Evropského svátku hudby. Účinkovaly zde společně se Smyčcovým orchestrem Jeseník a členy dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník. V roce 2003 vystupoval sbor nejmenších Zvonečky na koncertě žáků ZUŠ. V červnu toho roku se sbor Zvonky zúčastnily Mezinárodní soutěže sborů „Svátky písní – Mundi cantat Olomouc“, kde obdrželi bronzovou medaili. Koncertní činnost obou sborů se rok co rok zvyšuje. Velmi často koncertují v Jeseníku, Mikulovicích, polské Nyse a Glucholazích. Spolupracují s různými tělesy vzniklých při ZUŠ Jeseník. V letech 2007 a 2008 se pěvecký sbor nemohl zúčastnit soutěže s jistých finančních důvodů.

Rok 2008 je pro sbory velmi významný. Je tomu deset let, co se sešlo pár mladých zpěváků a začalo spolu, pod vedením Anny Beťákové, zpívat. Na oslavu byly uspořádány dva koncerty. První v Zrcadlovém sále Priessnitzových léčebných lázní a. s. Jeseník, kde zazněly skladby od Jaroslava Ježka. Druhý v Kapli Jeseník, zde bylo možné uslyšet skladby od L. Bernsteina, J. Uhlíře, apod. Sbory doprovázel Kytarový orchestr Jeseník a flamencové tanečnice Lenky Bachové. V roce 2010 byl uspořádán koncert

V roce 2011 se pěvecký sbor Zvonky zúčastnil XXXIX. ročníku Mezinárodní soutěže sborů „Svátky písní Olomouc“, kde obdržel bronzovou medaili. V červnu roku 2012 jede pěvecký sbor Zvonky společně s Kytarovým orchestrem na soustředění do Chorvatska. Během soustředění se uskuteční pár koncertů.

Pěvecké sbory Zvonky a Zvonečky se nadále účastní různých sborových soutěží a festivalů. Připravují a vystupují na mnoho večerních koncertech, ale také na výchovných

koncertů pro Základní školy a Mateřské školy. Pěvecký sbory spolupracují v současné době s Kytarovým orchestrem, flétnovým souborem Dany Macečkové a Smyčcovým orchestrem Jeseník.⁶⁰

3. 1. 4. Kytarový orchestr

Zakladatelkou Kytarového orchestru je Carmen Langerová.⁶¹ Orchestr vznikl v roce 1998. Na prvních zkouškách tohoto souboru začínalo pouze 12 žáků, ale již brzy se počet začal rozrůstat. Poprvé vystoupili v počtu 34 žáků v únoru 2001 na žákovském koncertě Základní umělecké školy Jeseník (dále ZUŠ). Na začátku jejich skladby byly pouze jednohlasé, však s postupem času a rozšíření souboru se rozšířil taktéž jejich repertoár.

V tomto roce 2001 orchestr začal úzce spolupracovat s pěveckým sborem Zvonky a Zvonečky. Společně koncertovali v Jeseníku, Mikulovicích a také v Polsku (Nysa, Glucholazy). V roce 2003 předala soubor Václavu Dvořákovi,⁶² který v té době vyučoval kytaru na ZUŠ Jeseník. V té době se změnil název Kytarový soubor na Kytarový orchestr Jeseník. V květnu roku 2005 se orchestr zúčastnil Celostátní soutěže kytarových orchestrů ZUŠ v Hradci Králové „Hradecké Guitarreando“. Zde se umístil ve stříbrném pásmu.

Kytarový orchestr uskutečňoval soustředění a také výjezd na Slovensko. Ve slovenské Bojnici, Prievidzi a Kanianke, uskutečnil pár koncertů. V roce 2008 oslavil orchestr 10. výročí od svého založení. Na oslavu byl uspořádán koncert v dubnu 2008 v Kapli Jeseník. Jeho největší cestou se stal výjezd do Finska, kam jel společně s pěveckým sborem Zvonky a flamencovými tanečnicemi Lenky Bachové a flétnovým souborem Dany Macečkové. Na turné je pozval finský pěvecký sbor Kirviset, který v Jeseníku hostoval v roce 2007.

V květnu se již po druhé zúčastnil Národní soutěže kytarových orchestrů v Hradci Králové „Hradecké Guitarreando“. Konkurence zde byla veliká, i tak si orchestr dovezl cenu za

⁶⁰ MELICHERÍKOVÁ, Jitka: Činnost velkých souborů Základní umělecké školy Jeseník, Absolventská práce, Konzervatoř Evangelické akademie, Olomouc 2009, s. 28 – 32.

⁶¹ Carmen Langerová – Svě studia dokončila na konzervatoři v Brně. Na základní umělecké škole vyučuje hudební nauky, také hru na kytaru a klavír od roku 1968.

⁶² Václav Dvořák – Na Základní umělecké škole působí od roku 1996. Zde učí obor kytara, zobcová flétna a příčná flétna. Je členem bluegrassové kapely Campanula.

stříbrné pásmo. Dne 30. května 2009 se konala Mezinárodní soutěž kytarových a mandolínových orchestrů Pražské struny. Orchester zde získal stříbrné pásmo.⁶³

Po dobu své působnosti orchestr uskutečnil již mnoho koncertů společně s pěveckým sborem Zvonky a Zvonečky, flamencovými tanečnicemi z Pohybového studia Lenky Bachové. V dnešní době čítá cca 29 členů. Kytarový orchestr je ve složení obohacen o mandolínu, baskytaru, flétny a bicí nástroje. To dodává orchestru větší barevnosti na zvuku.⁶⁴

3. 2. Malé soubory ZUŠ Jeseník

Malé soubory jsou méně významné. Koncerty bývají většinou pouze v rámci koncertů ZUŠ Jeseník. Počet členů bývá max. deset.

3. 2. 1. Flétnový soubor

Patří mezi menší soubory, které vznikly při ZUŠ Jeseník. Jeho zakladatelka je Dana Macečková. Flétnový soubor se skládá z 8 příčných fléten, které doprovází klavír a violoncello. Tento soubor úzce spolupracuje se sborem Zvonky a Zvonečky.

3. 2. 2. Kytarový soubor

Zde začínají hrát žáci, kteří posléze přejdou do Kytarového orchestru. Soubor v současné době vede Barbora Uhlířová.

⁶³ MELICHERÍKOVÁ, Jitka: Činnost velkých souborů Základní umělecké školy Jeseník, Absolventská práce, Konzervatoř Evangelické akademie, Olomouc 2009, s. 34 – 36.

⁶⁴ Kytarový orchestr ZUŠ Jeseník [online], C 2012, cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.ko.jesenik.com.

3. 2. 3. Žesťový (trombonový) kvartet

Žesťový (trombonový) kvartet vznikl roku 2005, pod vedením Františka Mecha. Tento soubor nese název Tromboneto. Vystupují na různých akcích, koncertech.

3. 2. 4. Saxofonový kvartet

Kvartet založil Tomáš Uhlíř na podzim roku 2011. Hrají v něm členové orchestru společně s Tomášem Uhlířem. Vystupují stejně jako trombonový kvartet na různých akcích a koncertech. Někteří členové saxofonového kvarteta občas jezdí vypomáhat do polského orchestru - Bialska Orkiestra Dęta.

4. Přehled vybraných populárních jesenických kapel vzniklých mimo ZUŠ Jeseník

Vedle klasických souborů a orchestrů v Jeseníku působí spousta mladých žánrově odlišných kapel. Tyto skupiny účinkují na různých klubových akcích a festivalech. Mladým publikem jsou velmi oblíbené.

4. 1. TONIGHT

Tří členná kapela vznikla na přelomu roku 2007/2008. Členy kapely jsou: Michaela Hajzerová (zpěv, perkuse), Tomáš Zetocha (zpěv, klávesy) a Tomáš Uhlíř (zpěv, klávesy, saxofon). Tahle kapela hraje na večírcích, svatbách, plesech, aj. Vystupuje v Jeseníku a okolí. Jejich repertoár obsahuje lidové písně, country písně, popové skladby, disko skladby, atd.⁶⁵

4. 2. KMBand

Skupina vznikla v červnu roku 2010 z iniciativy Michala Blaška a Jiřího Dvořáka. Členy jsou z Jeseníku a okolí: Michal Blaško (zpěv, baskytara), Jiří Dvořák (elektrická kytara, zpěv), Vítek Hanulík (kytara, mandolína a zpěv), Michael Dvořák (klávesy), Petr Maceček (bicí). V repertoáru mají skladby z vlastní tvorby, blues. Vystupují převážně na venkovních akcích, festivalech v Jeseníku a okolí.⁶⁶

4. 3. SkipJack

Tato nu-metal/crossoverová skupina vznikla v roce 2004. Členy jsou: Jiří Janík (zpěv), Marek Kolář (baskytara) a Miroslav Bílek (elektrická kytara) Vítek Kurečka (bicí). Tato

⁶⁵ TONIGHT [online], C 2008, cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.kapelatnight.cz.

⁶⁶ KMBand [online], C 2012, cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.kmband.estranky.cz.

kapela hraje na různých festivalech a klubových akcích. Kapela už vystupovala v Šumperku, Hanušovicích, Jeseníku, atd.⁶⁷

4. 4. Stay True!

Hardcorová kapela vznikla v roce 2009. Členy skupiny jsou: Vašek Urban (vokály), Tomáš Lapka (elektrická kytara), Jakub Čech (baskytara), Přemysl Valůšek (bicí). Kapela koncertuje různě po celé České republice (Olomouc, Jeseník, Brno, Praha), ale také má koncerty na Slovensku, Polsku, aj. Hraje na klubových akcích, festivalech⁶⁸.

4. 5. Priessnitz

Je jesenická rocková skupina, která je známá jak v České republice, tak v zahraničí. Členy kapely v současné době jsou: Jaromír Švejdík (zpěv), Petr Kružík (elektrická kytara), Petr Víša (baskytara), Zdeněk Jurčík (bicí). Skupina má vydaných 11 CD (nejnovější Stereo, 2006). Koncertují po celé České republice, ale i po zahraničí (Lipsko, Stuttgart, Zürich, atd.) Skupina Priessnitz obstarala hudbu k celovečernímu filmu Alois Nebel. Tento úspěšný film, který letos získal hned tři české lvy (za nejlepší hudbu, zvuk a výtvarné řešení), byl napsán podle stejnojmenné komiksově trilogie autorů Jaroslava Rudiše a Jaromíra 99. Skupina Priessnitz si dne 4. dubna 2012 převezme Cenu Olomouckého kraje v oblasti kultury za propagaci a podílení se na vzniku filmu Alois Nebel.⁶⁹

Na celém Jeseníku působí ještě spousta dalších žanrově podobných kapel. Například: Naarden, SamarX, Soulsick, Stand all Hazard, aj. Všechny tyto kapely hrají na venkovních festivalech a různých klubových akcích.

⁶⁷ SkipJack [online], cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.skipjack.cz.

⁶⁸ Stay True! [online], cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.banzone.cz/staytrue

⁶⁹ Priessnitz [online], C 2011, cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.priessnitz.com.

Závěr

Cílem této práce bylo zmapovat hudební tradice v Jeseníku po roce 1945. Práce je členěná celkem do 4. kapitol.

V první kapitole jsme se dozvěděli, jaké kulturní změny přišly s odsunem Němců z Jeseníku zpátky do Německa. V roce 1947 se Frývaldov přejmenoval na Jeseník. Jesenická Základní umělecká škola (dále ZUŠ) má také svojí dlouhou historii. Již od roku 1948 poskytuje kvalitní vzdělání všem žákům. Na škole se vyučují 3 obory – hudební, výtvarný a literárně-dramatický. Školu v této době navštěvuje zhruba 700 žáků. V následujícím školním roce 2012/213 bude mít škola své 65. výročí od založení.

Druhá kapitola je zaměřena čistě na Mezinárodní Schubertovu soutěž pro klavírní dua. Na začátku je stručný životopis Franze Schuberta, Vlastimila a Věry Lejskových. Poté můžeme sledovat ročník po ročníku, jak soutěž probíhala. Soutěž je v této době velmi populární, každé kolo se jí účastní mnoho soutěžních dvojic skoro ze všech koutů světa. Mnoho laureátů soutěže právě zde začali svojí hudební kariéru.

Třetí kapitola obsahuje soubory ZUŠ Jeseník. Dechový orchestr mladých ZUŠ Jeseník a Smyčcový orchestr Jeseník jsou dodnes dlouhotrvajícími a uznávanými tělesy u nás i ve světě. Od roku 1998 zde vznikly také mladší soubory, jako Kytarový orchestr ZUŠ Jeseník a Pěvecký sbor Zvonky a zvonečky. Tyto dva soubory spolu dodnes velmi úzce spolupracují. V kapitole jsou okrajově zmíněny i menší soubory vzniklé při ZUŠ Jeseník.

Čtvrtá kapitola je věnována mladým kapelám, které taktéž působí na jesenické hudební scéně. Tyto kapely vznikly z vlastní iniciativy a ne pod Základní uměleckou školou Jeseník.

V této bakalářské práci se mi podařilo nastínit, jak se zde během času od roku 1945 až po současnost měnil hudební život v Jeseníku. Zásahu na tom má mnoho lidí, avšak jsou zde osobnosti, které především mají velikou zásluhu na tom, jak je na tom hudební život v Jeseníku v této době – Rudolf Botur, Alois Složil, Vladimír Vraňovský, Vlastimil a Věra Lejskovi, Zdeňka Kainarová (rozená Krpelíková) a mnoho dalších.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Jitka Melicheríková
Katedra:	Katedra hudební výchovy
Vedoucí práce:	prof. PhDr. Karel Steinmetz, CSc.
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Hudební tradice v Jeseníku po roce 1945
Název v angličtině:	Musical Tradition in Jeseník after 1945
Anotace práce:	Cílem bakalářské práce je jasný přehled vývoje hudebních tradic v Jeseníku po roce 1945. Pozornost je zde věnována Základní umělecké škole, jejím souborům a především Mezinárodní Schubertově soutěži pro klavírní dua, kterou založili manželé Lejskovy společně s Aloisem Složilem. Poslední kapitola je věnována dalším kapelám působícím na jesenícké hudební scéně.
Klíčová slova:	ZUŠ Jeseník, Schubertova soutěž, dechový orchestr, smyčcový orchestr, pěvecký sbor, hudební kapely
Anotace v angličtině:	The aim of this thesis is a clear overview concerning development of musical tradition in Jeseník after 1945. The attention is concentrated on Music school, its companies and mainly on International Schubert's Competition for Piano Duets which was established by a couple Lejskovy together with Alois Složil. Last chapter is devoted to other bands playing in music scene of Jeseník.
Klíčová slova v angličtině:	Music school, Schubert's competition, brass orchestra, string orchestra, choir, music bands
Přílohy vázané v práci:	Fotografie
Rozsah práce:	Úvod - závěr: stran: 43, slov 12 154, znaky (včetně mezer) 82 900
Jazyk práce:	Český

Seznam použité literatury a pramenů:

Literatura:

- ❖ TROJAN, Jan: Rozmluvy bez klavíru Věra a Vlastimil Leskovi s Janem Trojanem, Šimon Ryšavý, Brno, 2002.

Prameny:

- ❖ ADÁMEK, René: Schubertova mezinárodní soutěž potvrdila svoji světovou úroveň, Ostrava, 20. 4. 2011.
- ❖ Biografický slovník Slezska a severní Moravy, sešit 9, Ostrava 1997, s. 96 – 97.
- ❖ GREGOR, Vladimír, SLOŽIL, Alois, PETRÁŠ, Miroslav: Československá adaptace Kodályho metody hudební výchovy v teorii a praxi. In Československo-maďarské vztahy v hudbě. Ostrava, KKS, 1982, s. 156-164.
- ❖ JURÁŠ, Jiří: Taková byla XVII. Mezinárodní Schubertova soutěž..., Jeseník - město a lázně, květen 2011.
- ❖ LEJSKOVÁ, Věra: Franz Schubert v Jeseníku, Městské kulturní zařízení, 2006.
- ❖ LEJSKOVÁ, Věra: Lichá čísla v záhlaví Mezinárodní Schubertovy soutěže pro klavírní dua, Schubertova soutěž, Jeseník, 2005.
- ❖ VYSLOUŽIL, Jiří: Hudební slovník pro každého II. díl, Skladatelé a hudební spisovatelé, Lída – A. J. Rychlík, Vizovice, 2001, s. 476 – 478.

Absolventské práce:

- ❖ MATUSKOVA, Jitka: Hudební život na Jesenicku s důrazem na XX. a XXI. století, Ústav Hudební vědy, Filozofická fakulta Masarykovi univerzity, 2011
- ❖ MELICHERÍKOVÁ, Jitka: Činnost velkých souborů Základní umělecké školy Jeseník, Absolventská práce, Konzervatoř Evangelické akademie, Olomouc 2009.
- ❖ NOSÁL, Kristián: Dějiny a teorie intonace v pojetí Aloise Složila, Katedra muzikologie, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, 2010.

Periodika:

Bulletiny Základní umělecké školy

- ❖ 20. výročí založení Lidové školy umění v Jeseníku, Moravské tiskařské závody, Olomouc, 1968.
- ❖ 30. výročí založení Lidové školy umění v Jeseníku, Moravské tiskařské závody, Olomouc, 1978.
- ❖ 40. výročí založení Lidové školy umění v Jeseníku, Lidová škola umění Jeseník, Jeseník, 1988.
- ❖ 50. výročí založení Základní umělecké školy Jeseník, ředitelství Základní umělecké školy v Jeseníku, Jeseník, 1998.
- ❖ 55 let ZUŠ Jeseník, Studio-4 s. r. o., Jeseník, 2003.
- ❖ 60 let ZUŠ Jeseník, Základní umělecká škola Jeseník, Jeseník, 2008.

Bulletiny Dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník

- ❖ 10 let Dechového orchestru mladých LŠU v Jeseníku, Lidová škola umění Jeseník, Jeseník, 1981.
- ❖ 20 let DOM Základní umělecké školy v Jeseníku, Základní umělecká škola Jeseník, Jeseník, 1991.
- ❖ 25 let DOM Základní umělecké školy v Jeseníku, ředitelství Základní umělecké školy v Jeseníku, Jeseník, 1996.
- ❖ 30 let Dechového orchestru mladých ZUŠ Jeseník, ředitelství Základní umělecké školy v Jeseníku, Jeseník, 2001.
- ❖ 35 let DOM ZUŠ Jeseník, ředitelství Základní umělecké školy v Jeseníku, Jeseník, 2006.
- ❖ 40 let DOM ZUŠ Jeseník, Základní umělecká škola v Jeseníku, Jeseník, 2011.

Osobní rozhovor:

- ❖ LANGEROVÁ, Carmen: Materiál Jitky Melicheríkové, 17. 1. 2009 (cit. 1. 4. 2012), Jeseník, 2012.
- ❖ BEŤÁKOVÁ, Anna: Materiál Jitky Melicheríkové, 28. 2. 2009 (cit. 1. 4. 2012), Jeseník, 2012.

- ❖ UHLÍŘ, Tomáš: Materiál Jitky Melicheríkové, 21. 2. 2009 (cit. 30. 3. 2012), Jeseník, 2012
- ❖ VRAŇOVSKÝ, Vladimír: Materiál Kateřiny Halouzkové, 2. 3. 2009 (cit. 30. 3. 2012), Jeseník, 2012.

Internetové zdroje:

- ❖ Dechový orchestr mladých Základní umělecké školy Jeseník [online], cit. 30. 3. 2012, dostupné z www.dom.zusjes.cz
- ❖ KMBand [online], C 2012, cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.kmband.estranky.cz.
- ❖ LEJSKOVÁ, Věra: Český hudební slovník osob a institucí [online], C 2008, poslední revize 10. 7. 2008 [cit. 15. 3. 2012], dostupné z www.ceskyhudebnislovník.cz
- ❖ LEJSEK, Vlastimil: Český hudební slovník osob a institucí [online], C 2008, poslední revize 29. 5. 2007 [cit. 15. 3. 2012], dostupné z www.ceskyhudebnislovník.cz
- ❖ Priessnitz [online], C 2011, cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.priessnitz.com.
- ❖ SCHUBERT, Franz: Mezinárodní Schubertova soutěž pro klavírní dua Jeseník [online], C 2010, poslední revize 2010 [cit. 24. 3. 2012], dostupné z www.franzschubert.cz
- ❖ SkipJack [online], cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.skipjack.cz.
- ❖ Smyčcový orchestr Jeseník [online], cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.soj.cz.
- ❖ Stay True! [online], poslední revize 25. 3. 2012 [cit. 3. 4. 2012], dostupné z www.bandzone.cz/staytrue
- ❖ TONIGHT [online], C 2008, cit. 3. 4. 2012, dostupné z www.kapelatonight.cz.

Seznam příloh:

Obr. č. 1. – Zabrání území německými Sudety v roce 1938

(dostupné z www.druhasvetovavalka.nazory.cz)

Obr. č. 2. - Základní umělecká škola Jeseník – historie

(dostupné z www.jesenik.org.cz)

Obr. č. 3. – Základní umělecká škola Jeseník – současnost

(dostupné z www.jesenik.org.cz)

Obr. č. 4. – Vladimír Vraňovský se současnou ředitelkou ZUŠ Jeseník Zdeňkou Kainarovou

(dostupné z www.dom.zusjes.cz)

Obr. č. 5. – Věra a Vlastimil Lejskovi

(dostupné z www.melodiaart.com)

Obr. č. 6. – Koncert laureátů z Mezinárodní Schubertovy soutěže pro klavírní dua

(dostupné z www.franzschubert.cz)

Obr. č. 7. DOM ZUŠ Jeseník + Crazy Girls mažoretky v Bulharsku

(dostupné z www.dom.zusjes.cz)

Obr. č. 8. - Smyčcový orchestr Jeseník s dirigentem Františkem Mechem

(dostupné z www.orchestrjes.rajce.idnes.cz)

Obr. č. 9. – Pěvecký sbor Zvonečky Jeseník se sbormistryní Annou Beřákovou

(dostupné z www.orchestrjes.rajce.idnes.cz)

Obr. č. 10. – Pěvecký sbor Zvonky Jeseník se sbormistryní Annou Beřákovou

(dostupné z www.orchestrjes.rajce.idnes.cz)

Obr. č. 11. – Kytarový orchestr Jeseník

(dostupné z www.ko.jesenik.com)

Obr. č. 12. – TONIGHT

(dostupné z www.kapelatonight.cz)

Obr. č. 13. – KMBand

(dostupné z www.kmband.estranky.cz)

Obr. č. 14. – SkipJack

(dostupné z www.bandzone.cz)

Obr. č. 15. – Stay True!

(dostupné z www.bandzone.cz)

Obr. č. 16. – Priessnitz

(dostupné z www.techno.cz)

Obr. č. 17. – Alois Nebel

(dostupné z www.web.volny.cz)

Přílohy:

Obr. č. 1. Zabraní území německými Sudety v roce 1938

Obr. č. 2. – Základní umělecká škola Jeseník – historie

Obr. č. 3. – Základní umělecká škola Jeseník – současnost

Obr. č. 4. – Vladimír Vraňovský se současnou ředitelkou ZUŠ Jeseník Zdeňkou Kainarovou

Obr. č. 5. – Věra a Vlastimil Lejskovi

Obr. č. 6. Koncert laureátů Mezinárodní Schubertovy soutěže pro klavírní dua

Obr. č. 7. - DOM ZUŠ Jeseník + Crazy Girls mažoretky v Bulharsku

Obr. č. 8. – Smyčcový orchestr Jeseník s dirigentem Františkem Mechem

Obr. č. 9. – Pěvecký sbor Zvonečky Jeseník se sbormistryní Annou Beťákovou

Obr. č. 10. – Pěvecký sbor Zvonky Jeseník se sbormistryní Annou Beťákovou

Obr. č. 11. – Kytarový orchestr Jeseník

Obr. č. 12. – TONIGHT (zleva – Tomáš Uhlíř, Michaela Hajzerová, Tomáš Zetoča)

Obr. č. 13. – KMBand (zleva – Michal Blaško, Petr Maceček, Michael Dvořák, Jíří Dvořák, Víř Hanulík)

Obr. č. 14. – SkipJack (zleva – Vířek Kurečka, Marek Kolář, Miroslav Bílek, Jíří Janík)

Obr. č. 15. – Stay True! (zleva – Tomáš Lapka, Jakub Čech, Václav Urban, Přemysl Valůšek)

Obr. č. 16. – Priessnitz (zleva – Zdeněk Jurčík, Jaromír Švejdík, Petr Víša, Petr Kružík)

Obr. č. 17. – Alois Nebel